

BÁCS-KISKUN MEGYE KÉPZÉSI HELYZET- KÉPE

KÉSZÍTETTE

A BÁCS-KISKUN MEGYEI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

TARTALOM

1	Vezetői összefoglaló	3
2	Iskolai helyzetkép.....	5
2.1	Általános iskolák megyei helyzete	5
2.2	Szakképző intézmények megyei helyzete	8
2.3	Gimnáziumok megyei helyzete.....	28
2.4	Iskolaválasztási helyzetkép	30
3	Felnőttképzési helyzetkép	34
4	Gazdasági helyzetkép	43
4.1	Gépészet ágazat	46
4.2	Specializált gép- és járműgyártás ágazat	47
4.3	Mezőgazdaság és erdészet ágazat	47
4.4	Építőipar ágazat.....	48
4.5	Turisztika és vendéglátás ágazat	48

Napjainkban számos olyan intézmény működik, amely a vállalkozások nevében és érdekében fejti ki tevékenységét, azonos célokat tűz maga elé és működését hitelesen vagy kevésbé hitelesen, elismeréssel vagy csupán önigazolással végzi. Sokan még nem ismerték fel, hogy összefogással, együtt gondolkodással, közös cselekvéssel hosszútávon sokkal nagyobb sikerek érhetőek el, mint magányos szélmalomharcokkal.

Éppen ezért tartja a **Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara** legfőbb hivatásának, hogy önkormányzati elven alapuló működésével **előmozdítsa a gazdaság fejlődését és szerveződését, óvja az üzleti forgalom biztonságát és a piaci magatartás tisztességét, ellássa a gazdasági tevékenységet folytatók általános, együttes érdekeinek érvényesítését, magas szakmai színvonalon végezze a kormányzattól - jogszabályban rögzített közjogi feladatként – átruházott szakképzési feladatok ellátását.**

A kamara kimagasló értéke a magasan kvalifikált, nemzetközileg is értékes szakmai végzettséggel rendelkező munkatársak jelenléte és a munkavégzéshez rendelkezésre álló tárgyi infrastruktúra. A megye földrajzi nagysága miatt ellátási körzetünk kimagaslóan nagy (a megye északi és déli határa között 160 km távolság van!).

Bács-Kiskun megye adottságai

Bács-Kiskun megye Magyarország legnagyobb területű megyéje, az ország területének 1/12-e. Bács-Kiskun megye jelenleg ismert népessége 503 825 fő. A népesség a megye 119 településén él, amelyből 22 városi jogállású, így –a jelenlegi közép-európai urbanizációs trendekhez hasonlóan –a lakosság több mint kétharmada városlakó. A megye jellegzetes, európai viszonylatban is sajátos településtípusa a tanya, amely az országon belül e térségben a legelterjedtebb. Hazánk 280 tanyás településéből 62 Bács-Kiskun megyében található.

A megye társadalmi mutatói

A megyeszékhely gazdasági és társadalmi mutatói (az országos városi rangsorban) korábban is viszonylag jók voltak, az elmúlt évek nagy volumenű beruházásainak és fejlesztéseinek köszönhetően pedig Kecskemét hazánk egyik legdinamikusabban fejlődő városává vált.

Ugyanakkor a megye legtöbb kistérsége – komplex mutatóik alapján – a „felzárkózó” és „stagnáló” fejlettségű, „hatékony és széleskörű vidékfejlesztésre szoruló” tércategóriába sorolható, a Jánoshalmi és Bácsalmási kistérség pedig napjainkban is az ország legelmaradottabb részei közé tartozik.

A megye gazdaságilag különböző fejlettségű, kisebb területi egységekből áll, és a társadalmi mutatók - a megyén belüli helyzettől függően – is meglehetősen eltérőek. A Szerbiával határos déli sáv minden tekintetben (gazdasági, infrastrukturális, társadalmi mutatók) elmaradottabb, míg az északra eső városi körzetek –főként a kecskeméti agglomeráció –kedvezőbb helyzetben vannak.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 99. § alapján az egyes gazdasági ágazatok gazdálkodó szervezeteinek a szakképzés tartalmi szerkezetének folyamatos fejlesztését és korszerűsítését, a munkaerő-piaci igények és a képzési kínálat összehangolását szolgáló szakmai javaslatait a gazdasági kamara által működtetett ágazati készségtanácsok képviselik. Az ágazati készségtanács folyamatosan figyelemmel kíséri a saját ágazatában a szakképzési szerkezet fejlesztését, a gazdasági, munkaerő-piaci, technikai-technológiai folyamatokat, és ennek alapján kidolgozott javaslatot tesz – többek között - a szakképzés képzési rendszerének működtetésére, az ágazati alapoktatás szakmai tartalmának meghatározására és előrejelzést készít a szakképzés rövid és középtávú fejlesztése irányainak, céljainak tervezése, meghatározása érdekében.

A Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara az NFA-KA-ITM-16/2019/TK/01. sz. támogatási szerződésben meghatározott feladata a megyei munkaerőpiaci egyeztető kerekasztal és a megye húzóágazataiban ágazati munkacsoportok működtetése a helyi gazdasági fejlődés irányainak megfelelő szakképzés és felnőttképzés munkaerőpiaci relevanciáinak elősegítésére, valamint munkaerőpiaci igények mentén szakmai anyagok összeállítása. E szakmai testületek munkájának segítésére készült Bács-Kiskun megye képzési helyzetképe, amely fejezeteiben (általános iskolák megyei helyzete, szakképző intézmények megyei helyzete, gimnáziumok megyei helyzete, iskolaválasztási helyzetkép, felnőttképzési helyzetkép, gazdasági helyzetkép) a jelenlegi szakképzési intézményrendszert és helyi gazdaságot jellemző főbb mutatókban.

Ördög Dóra

szakképzési igazgató
stratégiai koordinátor

2 ISKOLAI HELYZETKÉP

2.1 ÁLTALÁNOS ISKOLÁK MEGYEI HELYZETE

A statisztikai adatok forrása az Emberi Erőforrások Minisztériuma által megjelentetett Köznevelési statisztikai évkönyv (KIR-STAT 2019).¹

Bács-Kiskun megyében 181 általános iskola működik², 33759 tanulóval.

1. sz. táblázat

Bács-Kiskun megye általános iskolái

Általános iskolák	Bajai járás	Bácsalmási járás	Kalocsai járás	Kecskeméti járás	Kiskunfélegyházi járás	Kiskunhalasi járás	Kiskunmajsi járás	Kiskőrösi járás	Kunszentmiklósi járás	Jánoshalmai járás	Tiszakécskei járás	Összesen:
Alapítvány intézmény/tanuló				2								2
				88								88
Állami felsőoktatási intézmény				1								1
				473								473
Állami szervezet						1						1
						30						30
Egyesület				2	1	1						4
				112	11	24						147
Egyházi jogi személy	4		3	3	2	3	4	6	3	2	1	31
	912		509	1661	335	902	553	1993	458	503	223	8049
Korlátolt felelősségű társaság				1								1
				11								11
Közalapítvány	1			1								1
	388			73								461
Országos nemzetiségi önkormányzat	1											1
	130											130
Települési nemzeti-ségi önkormányzat	3		3					1				7
	387		444					164				995
Tankerületi központ	16	7	17	34	10	10	4	10	10	6	7	131
	1341	1132	1428	8800	2457	1932	873	1752	1742	436	1482	23375

¹ <https://www.oktatas.hu/kozneveles/kozerdekuadatok>

² Az iskoláknál az ugyanazon a településen lévő tagintézményeket összevontuk, de a más településen lévő tagintézményeket külön kezeltük.

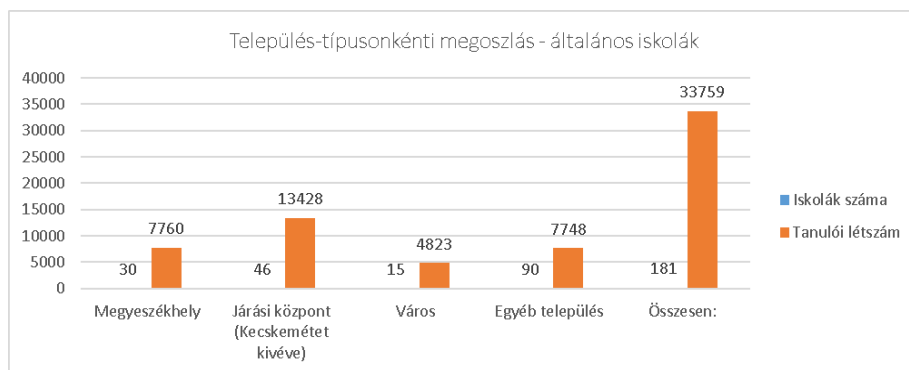
Településtípus szerinti elemzés alapján megyeszékhelyen 30 általános iskola (iskolák 16,5%-a, a tanulók 23%-a), a járási központokban 46 (25,4%, a tanulók 39,8%-a), az egyéb városokban 15 (8,3%, a tanulók, a tanulók 14,3%-a) található. Községekben van az iskolák 48%-a és az általános iskolai tanulók 22,9%-a. A statisztikai adatok alapján a **megyei általános iskolások közel 63%-a a megyeszékhelyen és a járási székhelyeken tanul.**

2.sz. táblázat

Általános iskolák és tanulók száma járásonként, fenntartónként

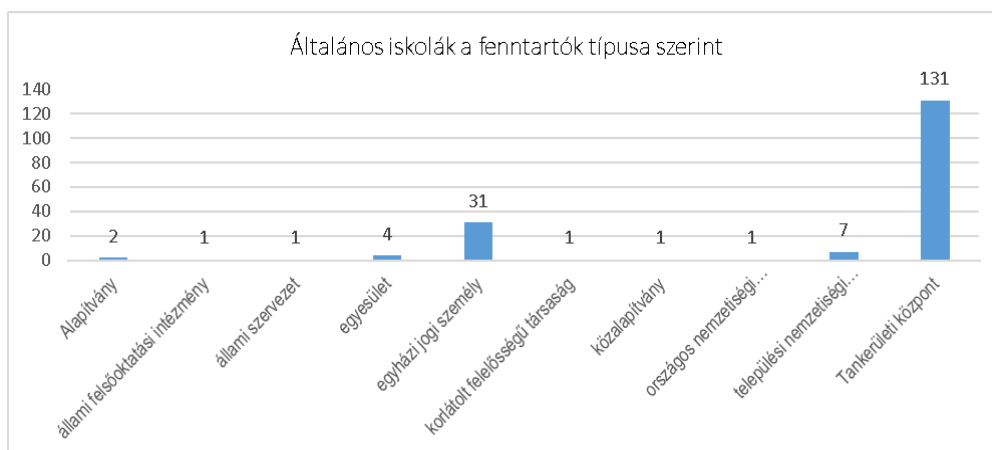
	4 osztályos GIMN		6 osztályos GIMN		8 osztályos GIMN		Össz.	
alapítvány	1	7%					1	4%
egyházi jogi személy	7	50%	2	25%	3	75%	12	46%
közalapítvány	1	7%	1	12,5%			2	8%
tankerületi központ	5	36%	5	62,5%	1	25%	11	42%

1.sz. diagram

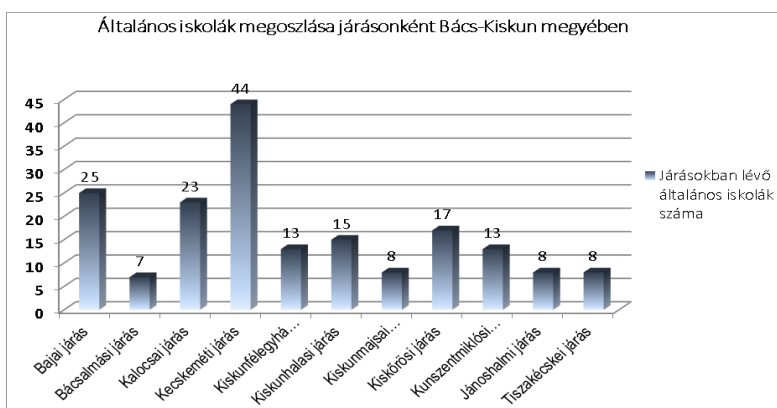

A Bács megyei általános iskolák közel 90%-a tankerületi (72,4%) és egyházi (17,1%) fenntartású. A Kiskőrösi járás az egyetlen, ahol több tanuló jár egyházi intézménybe, mint állami fenntartásúba, ott van több település is, ahol csupán egyházi fenntartású iskola is van. A kisebb településeken főként tankerületi fenntartású intézmények működnek.

2.sz. diagram

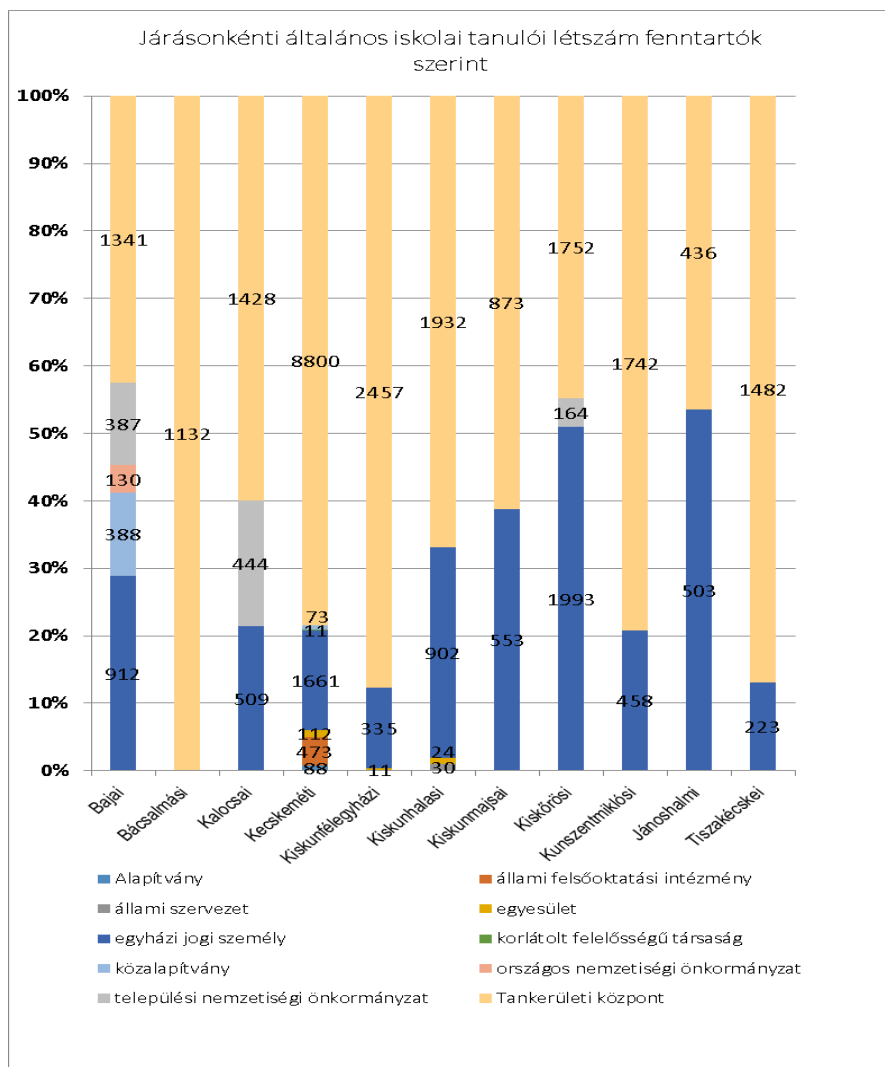

3.sz diagram

4.sz diagram

Az általános iskolák száma és a tanulók létszáma járásonként, fenntartónként

Összesítve: a Bács-Kiskun megyei 181 általános iskola 52%-a városban van, itt tanul a gyerekek 77,2%-a. Az iskolák 72,4%-a tankerületi, 17,1%-uk egyházi fenntartású.

2.2 SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYEK MEGYEI HELYZETE

2020. január 1-jétől lépett hatályba a **2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről** (továbbiakban Szkt.), amely a szakképzés új rendszerét foglalja össze, majd 2020. február 7-én megjelent és 2020. február 15-től hatályos a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7) Korm. rendelet).

Az említett jogszabályok magukba olvasztották az előző rendszert szabályozó törvényeket, rendeleteket. Teljesen új struktúra került kialakításra, amely 2020. szeptember 1-jét követően felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő szakképesítéseket, az úgynevezett alapszakmákat kizárólag iskolai rendszerben lehet majd tanulni szakképző iskolákban vagy technikumokban.

A szakképző intézményeknek 2 fő típusa lesz: az 5 vagy 6 éves, érettségire és szakmai vizsgára felkészítő **technikum** és a 3 éves, szakmára felkészítő **szakképző iskola**.

Továbbiakban a helyzetelemzésben az új Szkt. szerinti terminológiát alkalmazzuk: a szakgimnázium helyett a technikum, szakközépiskola és szakiskola helyett a szakképző iskola megnevezéseket használjuk.

A statisztikai adatok forrása az Emberi Erőforrások Minisztériuma által megjelentetett Köznevelési statisztikai évkönyv (KIR-STAT 2019)³ és a KIFIR Középfokú Információs rendszer.⁴

Szakképző iskolák Bács-Kiskun megyében

Bács-Kiskun megyében a 2019/2020. tanévben az iskolai rendszerű szakképzés **40 szakképző intézményben** – szakgimnáziumban, szakközépiskolában, szakiskolában – folyik⁵.

³ <https://www.oktatas.hu/kozneveles/kozerdekuadatok>

⁴ https://www.kir.hu/kir2_kifir

⁵ Egy alapítványi és egy nonprofit kft. által fenntartott intézmény 2-2 telephelyen működő iskoláját 1 intézményként számoltuk.

5. sz. táblázat

Bács-Kiskun megye szakképző iskolái

Megjegyzés: SZKI= szakképző iskola; TECH= technikum

XX= a szakképző intézményben szakiskolai képzés is folyik; XXX= a szakképző intézményben csak szakiskolai képzés folyik

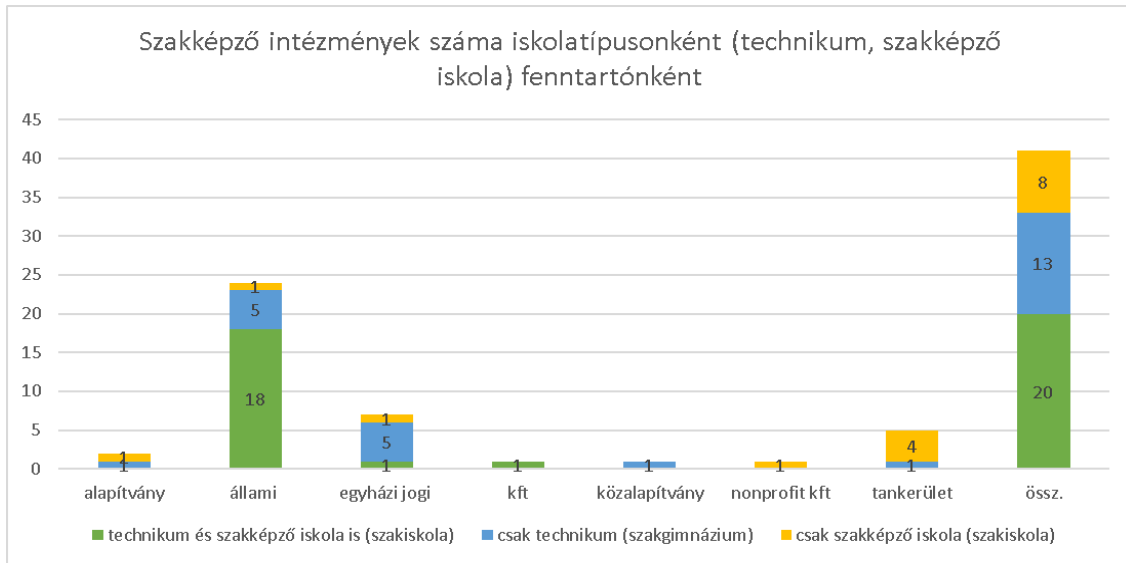
Ssz.	Szakképző intézmény neve	Feladatellátási hely települése	Fenntartó neve	Fenntartó típusa	TECHN	SZKI
1.	Bajai Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	Baja	Bajai Tankerületi Központ	tankerületi központ		X
2.	Bajai SZC Bánya Júlia Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Baja	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
3.	Bajai SZC Jelky András Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Baja	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
4.	Bajai SZC Türr István Gazdasági Szakgimnáziuma	Baja	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	
5.	Bereczki Máté Élelmiszeripari és Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Sportiskola	Baja	Agrárminisztérium	állami szervezet	X	X
6.	Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja	Baja	Magyarországi Németek Általános Művelődési Központja Intézményfenntartó és Működtető Közalapítvány	közalapítvány	X	
7.	Szent László Általános Művelődési Központ	Baja	Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolánövér Társulata	egyházi jogi személy	X	
8.	Duna Menti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola, Szakiskola és Kollégium	Dunavecse	Kiskőrösi Tankerületi Központ	tankerületi központ		XXX
9.	Dunavecsei Református Kollégium - Óvoda, Általános Iskola, Középiskola, és Kollégium	Dunavecse	Dunavecsei Református Egyházközség	egyházi jogi személy		X
10.	AM Kelet-Magyarországi Agrárszakképző Központ, Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	Jánoshalma	Agrárminisztérium	állami szervezet	X	X
11.	Bajai SZC Kalocsai Dózsa György Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	Kalocsa	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
12.	Bajai SZC Kossuth Zsuzsanna Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Kalocsa	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
13.	Kalocsai Nebuló Általános Iskola, Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Hosszú Antal Utcai Telephelye	Kalocsa	Bajai Tankerületi Központ	tankerületi központ		XXX

Ssz.	Szakképző intézmény neve	Feladatellátási hely települése	Fenntartó neve	Fenntartó típusa	TECHN	SZKI
14.	T. G. - Virágdekor Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	Kecel	T.G.-Kertészeti Kutatókat, Oktatókat, Gyakorlati Szakembereket Támogató Országos Alapítvány	alapítvány		X
15.	Katedra Általános Iskola, Gimnázium, Informatikai és Művészeti Szakgimnázium és Kollégium	Kecskemét	Katedra Iskolai Alapítvány	alapítvány	X	
16.	Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola	Kecskemét	Kecskeméti Tankerületi Központ	tankerületi központ	X	
17.	Kecskeméti Németh László Gimnázium	Kecskemét	Kecskeméti Tankerületi Központ	tankerületi központ		X
18.	Kecskeméti SZC Fazekas István Szakiskolája	Kecskemét	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet		XXX
19.	Kecskeméti SZC Gáspár András Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Kecskemét	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
20.	Kecskeméti SZC gróf Károlyi Sándor Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	Kecskemét	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
21.	Kecskeméti SZC Kada Elek Közgazdasági Szakgimnáziuma	Kecskemét	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	
22.	Kecskeméti SZC Kandó Kálmán Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Kecskemét	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
23.	Kecskeméti SZC Széchenyi István Idegenforgalmi, Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Kecskemét	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
24.	Kecskeméti SZC Szent-Györgyi Albert Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Kecskemét	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	
25.	Kocsis Pál Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Szakgimnázium és Szakközépiskola	Kecskemét	Agrárminisztérium	állami szervezet	X	X
26.	Kiskőrösi Petőfi Sándor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium	Kiskőrös	Magyarországi Evangélikus Egyház	egyházi jogi személy	X	
27.	Kiskunhalasi SZC Kiskőrösi Wattay Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	Kiskőrös	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
28.	Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Kollégium	Kiskunfélegyháza	Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolánövérék Társulata	egyházi jogi személy	X	
29.	Kiskunfélegyházi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	Kiskunfélegyháza	Agrárminisztérium	állami szervezet	X	X

Ssz.	Szakképző intézmény neve	Feladatellátási hely települése	Fenntartó neve	Fenntartó típusa	TECHN	SZKI
30.	Kiskunfélegyházi Szent Benedek PG Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	Kiskunfélegyháza	Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság	egyházi jogi személy	X	X
31.	Kiskunhalasi SZC Kiskunfélegyházi Kosuth Lajos Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Kiskunfélegyháza	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	XX
32.	Kiskunhalasi SZC Kiskunfélegyházi Közgazdasági Szakgimnáziuma	Kiskunfélegyháza	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	
33.	II. Rákóczi Ferenc Katolikus Gimnázium és Mezőgazdasági, Közgazdasági, Informatikai Szakgimnázium	Kiskunhalas	Kalocsa-Kecskeméti Főegyház-megye	egyházi jogi személy	X	
34.	Kiskunhalasi SZC Dékáni Árpád Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Kiskunhalas	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
35.	Kiskunhalasi SZC Vári Szabó István Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Kiskunhalas	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	XX
36.	Tomori Pál Katolikus Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium	Kiskunmajsa	Kalocsa-Kecskeméti Főegyház-megye	egyházi jogi személy	X	
37.	Kecskeméti SZC Virágh Gedeon Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	Kunszentmiklós	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet	X	X
38.	Szent Imre Szakközépiskola és Általános Iskola	Kecskemét, Kunszentmiklós	MÁTRIX-OKTATÁSI Korlátolt Felelősségű Társaság	kft.		X
39.	Pannon Oktatási Központ Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola	Kiskunhalas, Solt	Humán-Pszicho 2002 Oktató és Szolgáltató Nonprofit Kft.	nonprofit kft.		X
40.	Kecskeméti SZC Tiszakécskei Kiss Bálint Szakközépiskolája	Tiszakécske	Innovációs és Technológiai Minisztérium	állami szervezet		X

Szakképző iskolatípusonként a megyében 20 intézményben (az iskolák 50%-a) technikai és szakképző iskolai képzés is folyik. Ezek többségében állami fenntartású iskolák (90%), 1-1 egyházi, illetve kft. fenntartású iskola mellett. **13 szakképző iskolában (az iskolák 32%-a) csak technikai képzés van:** 5-5 állami, illetve egyházi fenntartású iskolában (38-38%) és 1-1 alapítványi, közalapítványi és tankerületi iskolában (8-8%). **8 iskola csak szakképző iskolaként** működik, amelyek 50%-a tankerületi, és 1-1 alapítványi, állami, egyházi és nonprofit kft. fenntartású.

5.sz diagram

6. sz táblázat

Bács-Kiskun megyei szakképző intézmények száma feladatellátási hely szerint, iskolatípusonként

	Baja	János-halma	Kalocsa	Kecskemét	Kiskőrös	Kiskun-fél-egyháza	Kiskun-halás	Kiskun-majsa	Kunszentmiklós	Tisza-kécske	Duna-vecse	Kecel	Solt
összes szakképző	7	1	3	12	2	5	4	1	2	1	2	1	1
SZKI és TECHN	3	1	2	5	1	3	2		1				
csak TECH	3			5	1	2	1	1				1	1
csak SZKI	1		1	2			1		1	1	2		

SZKI= szakképző iskola; TECH= technikum

Valamennyi állami szakképző iskola a megyeszékhelyen, ill. járási székhelyeken működik. Az ITM fenntartású intézmények a megyében **3 szakképzési centrum**ba szerveződtek. A **Kecskeméti Szakképző Centrum 9 iskolája** közül 7 Kecskeméten és 1-1 Tisza-kécskén illetve Kunszentmiklóson működik. A **Kiskunhalasi Szakképzési Centrum 5 tagintézménnyel**: Kiskunhalason (2), 2 Kiskunfélegyházán (2) és 1 Kiskőrösön a megye középső-keleti részén folytatja tevékenységét. A **Bajai Szakképzési Centrum** a megye déli részén **5 szakképző** iskolát foglal magában, Baján 3 és Kalocsán 2 iskolában zajlik a szakképzés. Az AM által fenntartott **4 mezőgazdasági, környezetvédelmi és élelmiszeripari szakképző iskola** Baján, Jánoshalmán, Kecskeméten és Kiskunfélegyházán működik.

5 járási székhelyen (Baja, Kiskőrös, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiskunmajsa) működik **egyházi szakképző iskola** (kivétel Dunavecse). Kiskunmajsán csak egyházi fenntartású iskolában folyik szakképzés (technikumi képzés).

A megyeszékhelyen és 3 járási székhelyen (Baja, Kiskunhalas, Kunszentmiklós), ill. Solton közalapítvány, kft., nonprofit kft. tart fent szakképző iskolát.

Tanulói létszám alakulása

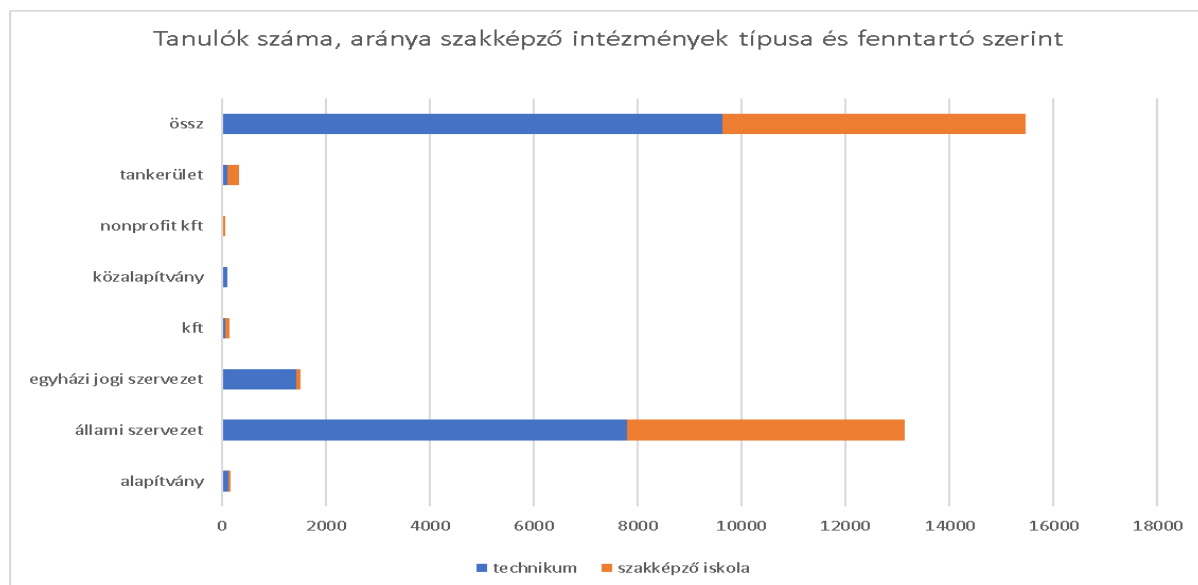
Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által megjelentetett Köznevelési statisztikai évkönyv adatai⁶ alapján a 2019/2020-as tanévben Bács-Kiskun megyében a következők szerint alakult a tanulói létszám a különböző intézménytípusokban:

7. sz táblázat

Tanulók száma, aránya szakképző intézmények típusa és fenntartó szerint

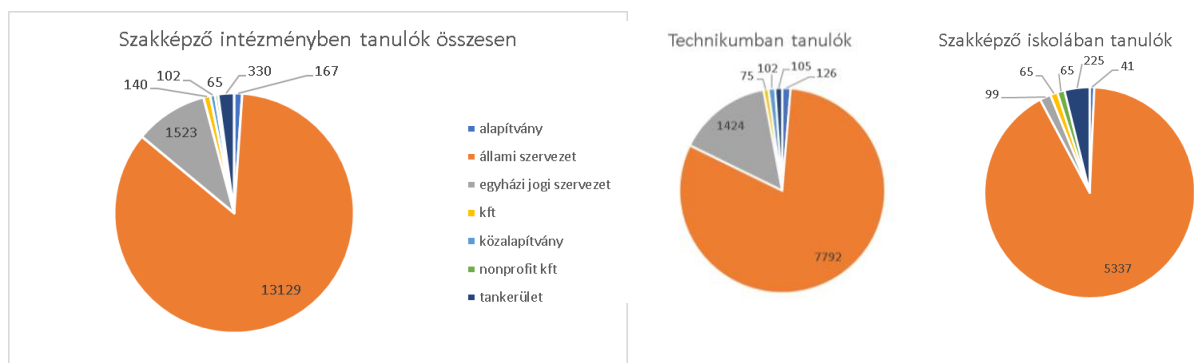
Tanulók száma	alapítvány	állami szervezet	egyházi jogi szervezet	kft	közalapítvány	nonprofit kft	tankerület	össz
technikumban tanulók	126	7792	1424	75	102		105	9624
tanulók aránya	1%	81%	15%	1%	1%	0%	1%	100%
szakképző iskola	41	5337	99	65		65	225	5832
tanulók aránya	1%	92%	2%	1%	0%	1%	4%	100%
összes tanuló	167	13129	1523	140	102	65	330	15456
tanulók aránya	1,0%	82,5%	9,6%	0,9%	0,6%	0,4%	2,1%	97%
iskolák aránya	1,1%	84,9%	9,9%	0,9%	0,7%	0,4%	2,1%	100%

6.sz diagram

⁶ KIR-STAT 2019, 2019.október 1-i statisztikai adatok

7.sz diagram

A statisztikai adatok alapján a 15918 fő szakképző intézményben tanuló diák **58%-a technikai**, míg **42 %-a szakképző iskolai képzésben** vesz részt. A tanulók **85,4%-a állami**, **9,6%-a egyházi fenntartású iskolában tanul**, és a tanulók **csupán 5%-a tanul egyéb fenntartású iskolában**. Összehasonlítva: az állami iskolák az összes szakképző iskolák 59%-át, az egyházi iskolák 17%-át teszik ki, 24% az egyéb fenntartású iskolák aránya. Előzőek alapján **a Bács-Kiskun megyei szakképző iskolák 59%-át jelentő állami iskolákban tanul a szakképzős diákok 85,4 %-a**. Ugyanez az arány még magasabb (92%) az állami szakképző iskolák esetében. A tankerületi iskolákban (szakiskolában) 70 tanuló szakképesítés megszerzésében vesz részt.

8. sz. táblázat

A tanulók megoszlása iskolatípusonként, fenntartó szerint

Tanulók száma	alapítvány	állami szervezet	egyházi jogi szervezet	kft	köz-alapítvány	nonprofit kft	tankerület	össz.
TECH-ban tanulók	126	7792	1424	75	102		105	9624
tanulók aránya	75%	59%	93%	54%	100%	0%	32%	
SZKI-ban tanulók	41	5337	99	65		65	225	5832
tanulók aránya	25%	41%	7%	46%	0%	100%	68%	
összes tanuló	167	13129	1523	140	102	65	330	15456

Megállapítható, hogy az **iskolák többségében a technikai képzésben tanulók aránya magasabb** (kivételem a nonprofit kft. szakképző iskolája, illetve a tankerületi fenntartású iskolák). A technikumban tanulók aránya a közalapítványi iskolában (100%) és az egyházi iskolákban a legmagasabb (93%). Az alapítványi fenntartású iskolában a tanulók 75%-a technikumban tanul. Az állami iskolák 54%-ában technikai képzésben vesznek részt a tanulók.

Szakképző intézmények fenntartói

A legtöbb szakképző intézmény (23, azaz az iskolák 58%-a) állami fenntartásban van. Ezek közül 19 iskola fenntartója az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM), 4 iskoláé az Agrárminisztérium (AM). Egyházi fenntartású az iskolák 18%-a (7). 1 ének-zenei szakgimnázium és 4 szakiskola fenntartója tankerület (13%). Előzőek mellett 2 alapítványi és 1-1 kft., nonprofit kft., illetve közalapítvány által fenntartott szakképző iskola működik a megyében.

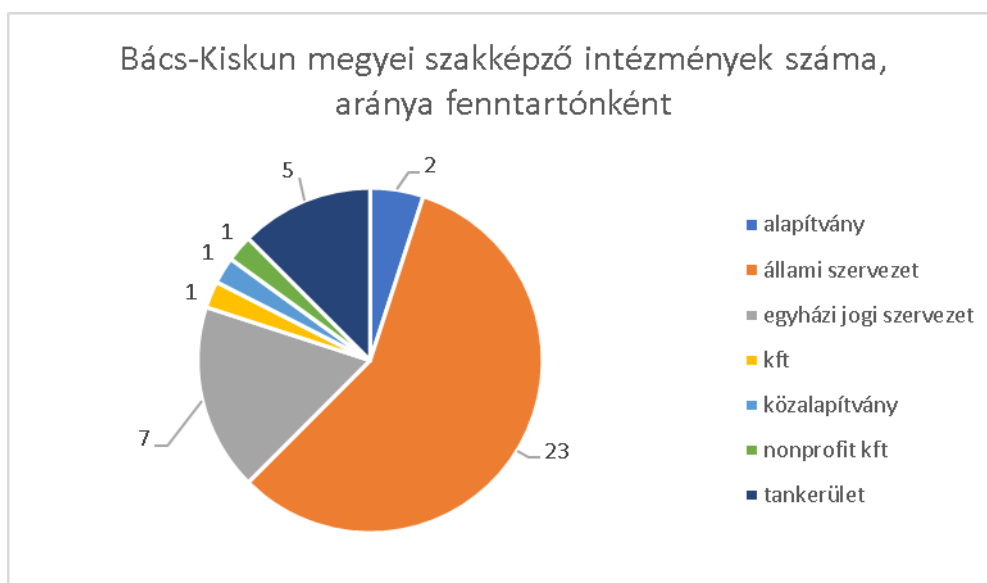
Megállapítható, hogy a Bács-Kiskun megyei iskolarendszerű szakképzés közel fele, 47,5%-a az ITM fenntartásában működő szakképző intézményben folyik.

9. sz. táblázat

Bács-Kiskun megyei szakképző intézmények száma, aránya fenntartónként

	alapítvány	állami szervezet	egyházi jogi szervezet	kft	közalapítvány	nonprofit kft	tanterület	össz.
szakképző iskolák száma	2	23	7	1	1	1	5	40
	5%	58%	18%	3%	3%	3%	13%	
ebből:								
technikum és szakképző iskola is (szakiskola)		17(2)	1	1				19
csak technikum (szakgimnázium)	1	4	5		1		1	13
csak szakképző iskola (szakiskola)	1	2	1			1	4 (3)	8

8. sz diagram

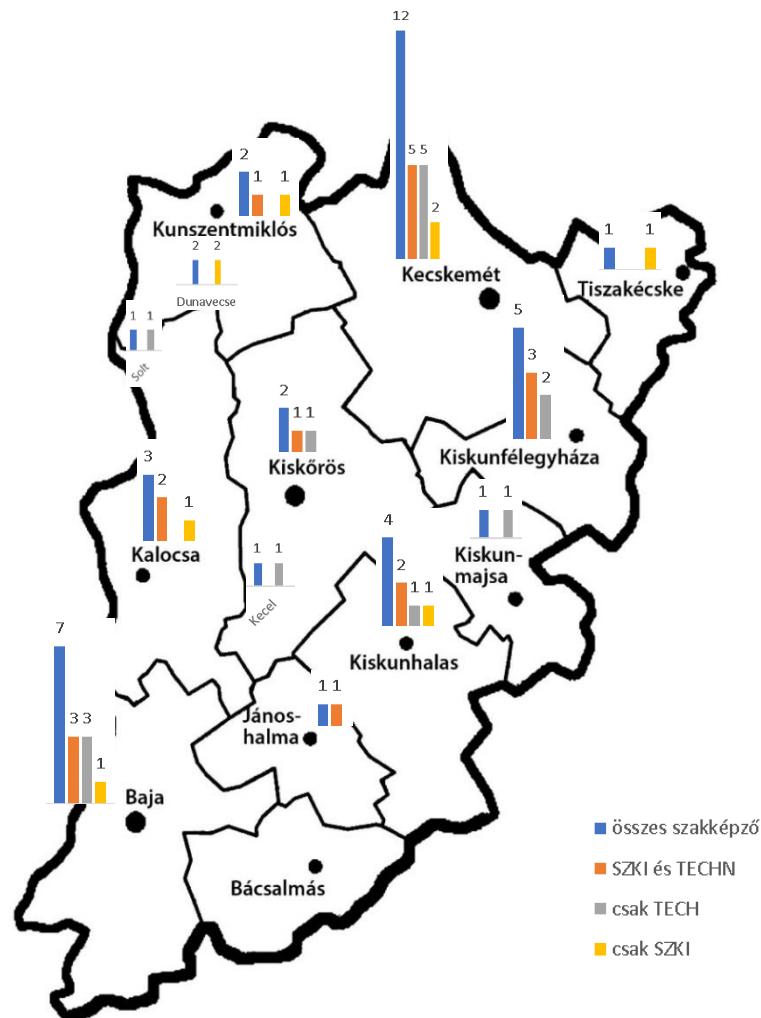
Szakképző intézmények és településtípusok

A szakképző intézmények a **megyeszékhelyen ill. a járási székhelyeken** találhatóak (kivétel Kecel, Solt, Dunavecse). A 11 járási székhelyből csak a bácsalmási járásban nincs iskolarendszerű szakképzés. A tanulók **36,5%-a a megyeszékhelyen** tanul (itt helyezkedik el a megyei szakképzők 30%-a). A tanulók **83,2%-a Kecskeméten és 3 járási székhelyen (Kiskunfélegyháza, Baja, Kiskunhalas)** jár szakképző intézménybe. Ezen a 4 településen érhető el a megyei szakképző intézmények 70%-a. Elmondható, hogy **az átlagosnál nagyobbak a megyeszékhelyen működő iskolák és az átlagosnál jóval kisebbek a kisvárosi iskolák**. Tanulólétszámában az első 10 **legnagyobb szakképző iskola** közül 5 Kecskeméten, 2 Kiskunfélegyházán, 2 Baján és 1 Kalocsán található. Valamennyi iskola állami (ITM) fenntartású. A legnagyobb 13 szakképző mind ITM fenntartású.

Legnagyobb szakképző intézmények:

- Kecskeméti SZC Gáspár András Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája (1300 tanuló),
- Kiskunhalasi SZC Kiskunfélegyházi Kossuth Lajos Szakképző Iskolája és Kollégiuma (1251 tanuló)

- és a Kecskeméti SZC Kandó Kálmán Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája (1108 fő).

A legkisebb létszámú iskolák tankerületi, alapítványi, egyházi fenntartásúak. Ezekben az iskolákban jellemzően 1-1 ágazatban folyik szakképzés.

A technikai képzést vizsgálva a **legnagyobb létszámú technikumok** közül 5 Kecskeméten, 2-2 Kiskunfélegyházán és Kiskunhalason, 1 pedig Baján működik. A 10 legnagyobb technikum közül 8 állami, 2 egyházi fenntartású.

Legnagyobb 3 technikum:

- Bajai SZC Türr István Gazdasági Szakgimnáziuma (731 tanuló),
- Kecskeméti SZC Szent-Györgyi Albert Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája (699 tanuló)
- Kecskeméti SZC Gáspár András Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája (680 tanuló)

A legkisebb létszámú iskola ITM fenntartású, a technikai tanulólétszám 6 fő.

A **szakképző iskolák** közül a 15 legnagyobb létszámú állami intézmény.

- Kiskunhalasi SZC Kiskunfélegyházi Kossuth Lajos Szakképző Iskolája és Kollégiuma (846 tanuló)

- Kecskeméti SZC Gáspár András Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája (620 tanuló)
- Kecskeméti SZC Kandó Kálmán Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája (599 tanuló)

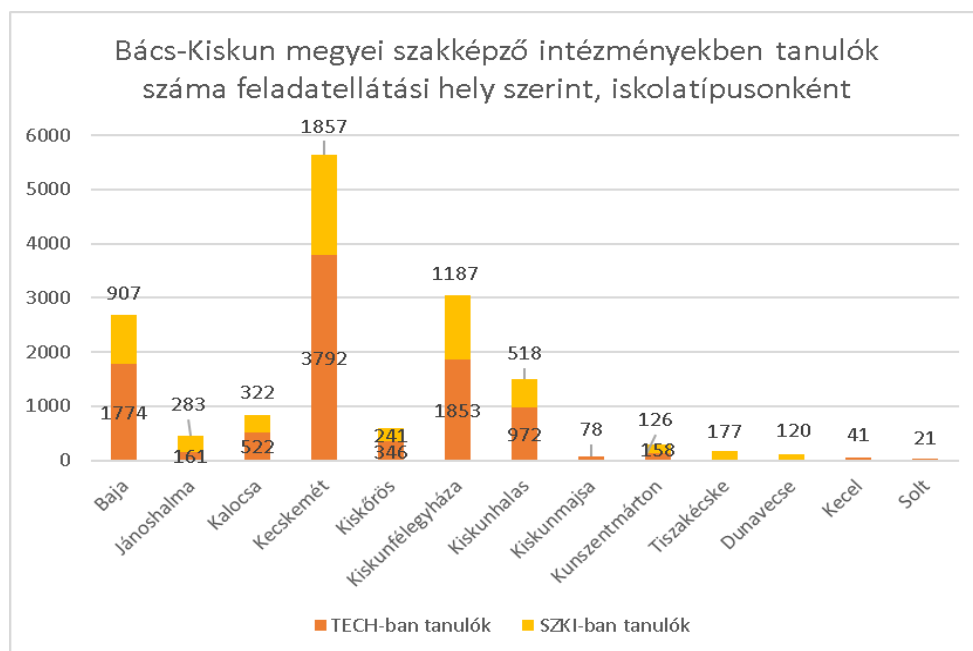
9. sz. táblázat

Szakképző intézményekben tanulók száma feladatellátási hely szerint, iskolatípusonként

	Baja	Jánoshalma	Kalocsa	Kecskemét	Kiskőrös	Kiskunfélegyháza	Kiskunhalas	Kiskunmajsa	Kunszentmiklós	Tiszakécske	Dunavecse	Kecel	Solt	Össz.
összes szakképző	2681	444	844	5649	587	3040	1490	78	284	177	120	41	21	15456
tanulók aránya	17,3%	2,9%	5,5%	36,5%	3,8%	19,7%	9,6%	0,5%	1,8%	1,1%	0,8%	0,3%	0,1%	
TECH-ban tanulók	1774	161	522	3792	346	1853	972	78	126			43	21	9686
TECH-ban tanulók aránya	18,3%	1,7%	5,4%	39,1%	3,6%	19,1%	10,0%	0,8%	1,3%	0,0%	0,0%	0,4%	0,2%	
SZKI-ban tanulók	907	283	322	1857	241	1187	518		158	177	120			5770
SZKI-ban tanulók aránya	15,7%	4,9%	5,6%	32,2%	4,2%	20,6%	9,0%	0,0%	2,7%	3,1%	2,1%	0,0%	0,0%	

SZKI= szakképző iskola; TECH= technikum

9.sz. diagram

Szakképzési ágazatok száma, aránya a megyében, ezek intézményi összefüggései

Bács-Kiskun megyében a 24 új ágazat közül 21 ágazatban folyik iskolarendszerű szakképzés. Bányászat és kohászat, Egészségügyi technika és Vegyipar ágazatban nincs képzés a megyében. Az oktatott szakmák **16 olyan ágazathoz tartoznak, amelyben ágazati készségtanácsok (ÁKT) működnek.** A képzési kínálatból hiányzik a Vegyipar ágazat, amely ágazatban több nagyobb vállalkozás is működik a megyében.

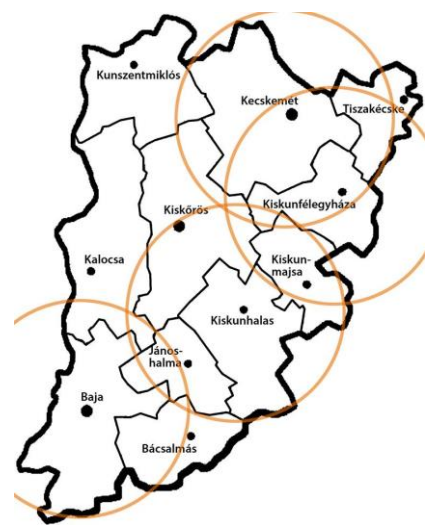
10. sz. táblázat

Bács-Kiskun megyei szakképző intézményei

Új ágazatok	ÁKT működik az ágazatban	Jelenleg ezekben az ágazatokban folyik iskolarendszerű szakképzés a megyében	Eddigi ágazatok
1. Bányászat és kohászat	X		
2. Egészségügyi technika	X		
3. Elektronika és elektrotechnika	X	X	Villamosipar és elektronika
4. Élelmiszeripar	X	X	Élelmiszeripar
5. Építőipar	X	X	Építőipar
6. Épületgépészet	X	X	Épületgépészet
7. Fa-és bútorigar	X	X	Faipar
8. Gazdálkodás és menedzsment	X	X	Közgazdaság, Ügyvitel
9. Gépészet	X	X	Gépészet
10. Informatika és távközlés	X	X	Informatika, Távközlés
11. Kereskedelem	X	X	Kereskedelem, Optika
12. Környezetvédelem és vízügy	X	X	Környezetvédelem, Vízügy
13. Közlekedés és szállítmányozás	X	X	Közlekedés, szállítmányozás és logisztika
14. Kreatív	X	X	Képző- és iparművészet, Nyomdaipar, Könnyűipar
15. Mezőgazdaság és erdészet	X	X	Agrárgépész, Mezőgazdaság, Erdészet és vadgazdálkodás, Kertészet és parképítés
16. Specializált gép- és járműgyártás	X	X	Közlekedésgépész
17. Szépészet	X	X	Szépészet
18. Turizmus és vendéglátás	X	X	Turizmus, Vendéglátás
19. Vegyipar	X		
	19	16	

Új ágazatok	ÁKT működik az ágazatban	Jelenleg ezekben az ágazatokban folyik iskolarendszerű szakképzés a megyében	Eddigi ágazatok
20. Egészségügy		X	Egészségügy
21. Honvédelem		X	Honvédelem
22. Rendészet és közszolgálat		X	Rendészet és közszolgálat
23. Sport		X	Sport
24. Szociális		X	Szociális
	5	5	

A legtöbb ágazat (20) a megyeszékhelyen, Kecskeméten található meg (csak Honvédelem ágazatban nincs képzés). A legnagyobb szakképző járási székhelyeken, **Baján 19 ágazat, Kiskunfélegyházán 18, Kiskunhalason 17 ágazatban** folyik szakképzés. A tanulói létszámok alapján megállapítható, hogy az egyes ágazatokban Kecskeméten 246 fő az átlagléttség, Kiskunfélegyházán 145 fő, Baján 122 fő, Kiskunhalason 82 fő. A térképen a legnagyobb választási lehetőséget biztosító járási székhelyek lefedettsége látható.

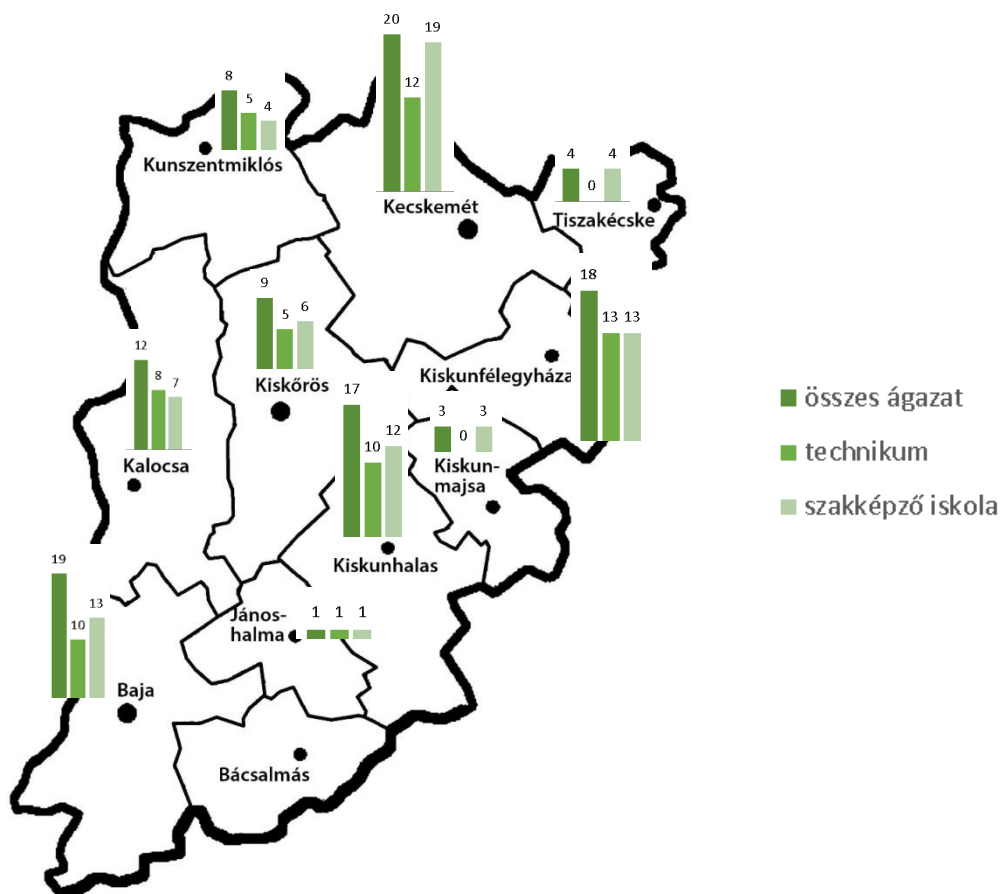

Tanulók létszáma járásonként, ágazatonként⁷

Ágazatok megnevezése	Bajai járás		Jánoshalmi járás		Kalocsai járás		Kecskeméti járás		Kiskőrösi járás		Kiskunfélegyházi járás		Kiskunhalasi járás		Kiskunmajsai járás		Kunszentmártoni járás		Tiszaújvárosi járás		Tanulói létszám			
	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	SZKI	TECHN	ÖSSZ.	
Egészségügy		143				66		462						87								0	758	758
Elektronika és elektrotechnika	54				18		140	88			69		37				7					325	88	413
Élelmiszeripar	6				7			4	0	8	114	115	5									132	127	259
Építőipar	107				21		118	61			119		74	1			12					451	62	513
Épületgépészet							43				30											73	0	73
Fa- és bútoripar	52	15			9		88	16	27		54		27				13					270	31	301
Gépészet	44				60	30	211	222	70	54	132	210	42				37	4	85			681	520	1201
Honvédelem																22						0	22	22
Informatika és távközlés		279				106	48	282		100	19	267		162		38		40				67	1274	1341
Kreatív		61			23		56	198			20		17									116	259	375
Kereskedelem	70						127	191	65		80	51	42	34			28		31			443	276	719
Környezetvédelem és vízügy		92						80														0	172	172
Gazdálkodás és menedzsment		317				46		633		177		335		147								0	1655	1655
Közlekedés és szállítmányozás		105						206				190		43								0	544	544
Mezőgazdaság és erdészet	99	90	235	124			52	37		7	107	105		116				65	23			516	544	1060
Rendészet és közszolgálat		128			18	128	42	180				175		175				36				60	822	882
Specializált gép- és járműgyártás	4	96					167	204	15		6	98	16	38								208	436	644
Sport		78						67				29										0	174	174
Szépészet		118				31		165				70		89								0	473	473
Szociális	32							102			46	69	69	45								147	216	363
Turizmus és vendéglátás	219	119			108	87	370	268	37		68	28	109	25		9				38		949	536	1485

⁷ A létszámadatok nem tartalmazzák az Előadóművészt (régí ágazat, a Pedagógia ágazat, valamint a tehergépkocsi-vezető és autóbusszvezető szakképesítés tanulói létszámait

3 olyan járási székhely van, ahol 4, ill. ennél kevesebb ágazatban kínálnak szakképzést: Tiszakécske (4 ágazat), Kiskunmajsa (3 ágazat), Jánoshalma (1 ágazat).

11. sz. táblázat

ÁKT és nem ÁKT ágazat előfordulása járásonként, az ágazatban oktatott tanulók száma iskolatípusonként

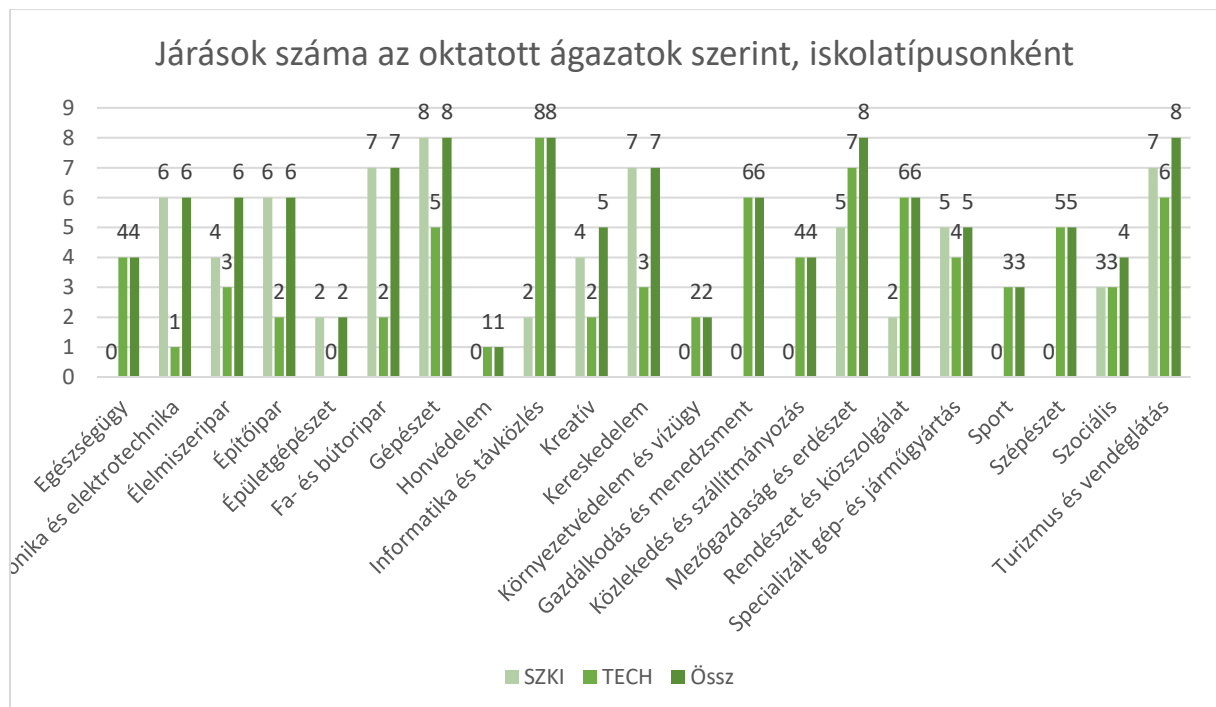
Oktatott ágazatok	ÁKT ágazat	Települések száma, ahol az ágazatot oktatják			Adott ágazatban tanulók száma		
		SZKI	TECH	Össz.	SZKI	TECH	Össz.
Egészségügy		0	4	4	0	758	758
Elektronika és elektrotechnika	X	6	1	6	325	88	413
Élelmiszeripar	X	4	3	6	132	127	259
Építőipar	X	6	2	6	451	62	513
Épületgépészet	X	2	0	2	73	0	73
Fa- és bútoripar	X	7	2	7	270	31	301
Gépészet	X	8	5	8	681	520	1201
Honvédelem		0	1	1	0	22	22
Informatika és távközlés	X	2	8	8	67	1274	1341
Kreatív	X	4	2	5	116	259	375
Kereskedelem	X	7	3	7	443	276	719
Környezetvédelem és vízügy	X	0	2	2	0	172	172

Oktatott ágazatok	ÁKT ágazat	Települések száma, ahol az ágazatot oktatják			Adott ágazatban tanulók száma		
		SZKI	TECH	Össz.	SZKI	TECH	Össz.
Gazdálkodás és menedzsment	X	0	6	6	0	1655	1655
Közlekedés és szállítmányozás	X	0	4	4	0	544	544
Mezőgazdaság és erdészet	X	5	7	8	516	544	1060
Rendészet és közszolgálat		2	6	6	60	822	882
Specializált gép- és járműgyártás	X	5	4	5	208	436	644
Sport		0	3	3	0	174	174
Szépészet	X	0	5	5	0	473	473
Szociális		3	3	4	147	216	363
Turizmus és vendéglátás	X	7	6	8	949	536	1485

A megyében a szakképző intézményekben **legtöbb járási székhelyen, ill. a megyeszékhelyen oktatott ágazat:**

- Gépészet (8 település)
- Mezőgazdaság és erdészet (8 település)
- Informatika és távközlés (8 település)
- Turizmus és vendéglátás (8 település)

– 10. diagram

Ezek valamennyien ÁKT ágazatok. Ebben a 4 ágazatban tanul a diákok 37,8%-a.

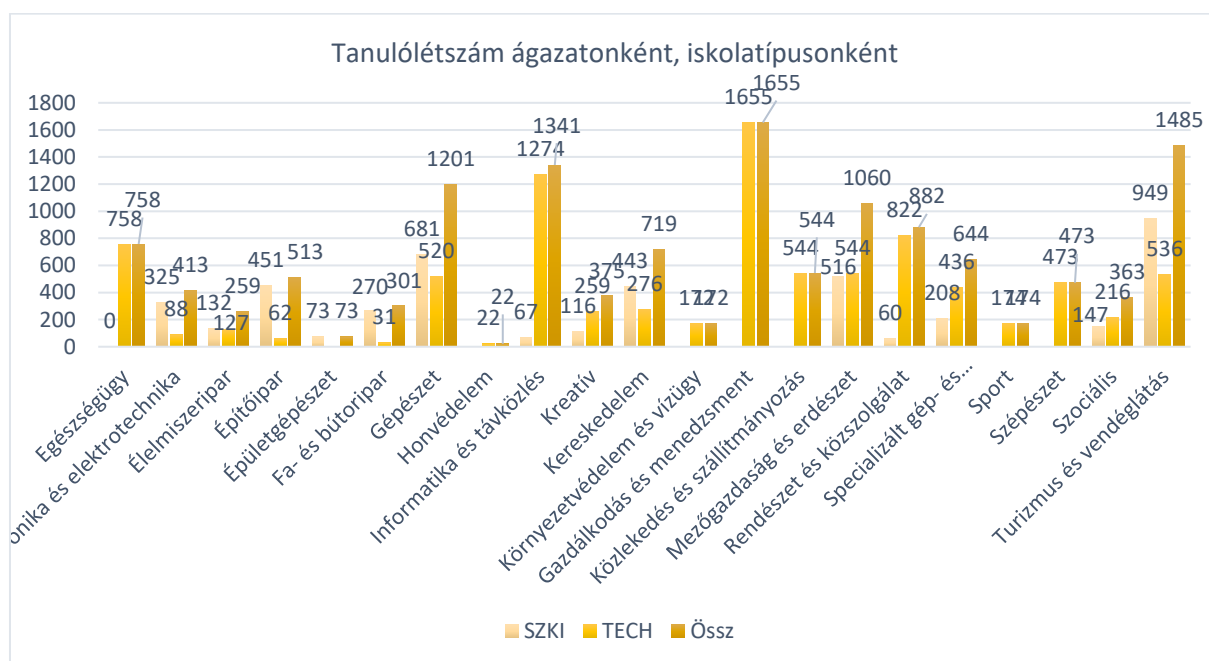
7 járási székhelyen megjelenő ágazat a Fa- és bútortipar és a Kereskedelem ágazatok. Ebben a 2 ágazatban tanul a tanulók 7,5%-a.

12. sz. táblázat

Legnagyobb tanulólétszámot vonzó ágazatok

Oktatott ágazatok	SZKI-s tanulólétszám	%-os megoszlás
Turizmus és vendéglátás	949	21,4%
Gépészet	681	15,3%
Mezőgazdaság és erdőszet	516	11,6%
Építőipar	451	10,2%
Kereskedelem	443	10,0%
Oktatott ágazatok	TECH-s tanulólétszám	%-os megoszlás
Gazdálkodás és menedzsment	1655	18,4%
Informatika és távközlés	1274	14,2%

11. diagram

Valamennyi ágazat ÁKT-s.

Szakképző iskolai képzésben alacsony (5% alatti) a

- Specializált gép- és járműgyártás
- Épületgépészet
- Informatika és távközlés

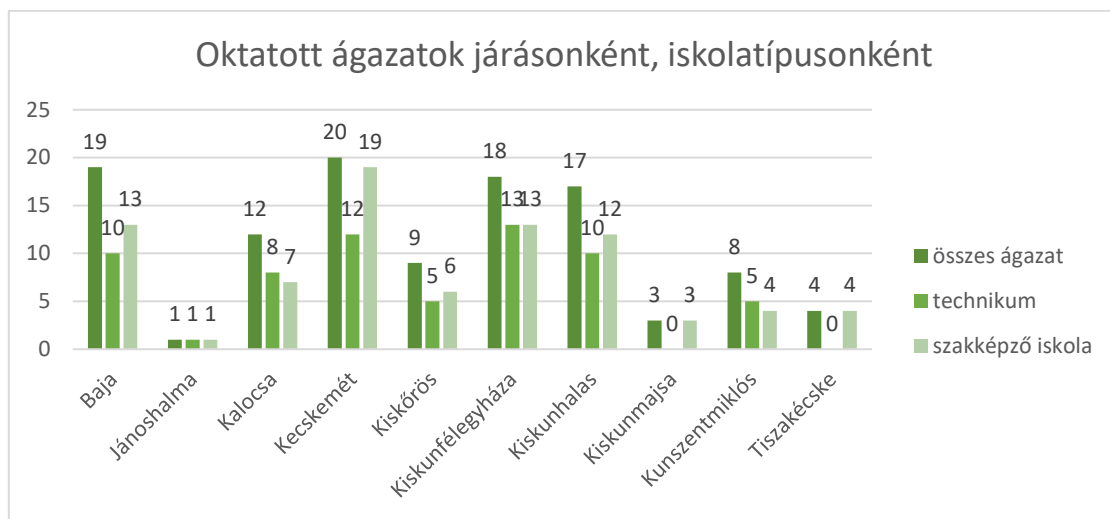
ágazatok tanulólétszáma.

Technikumi képzésben 5% alatti a tanulólétszám aránya a:

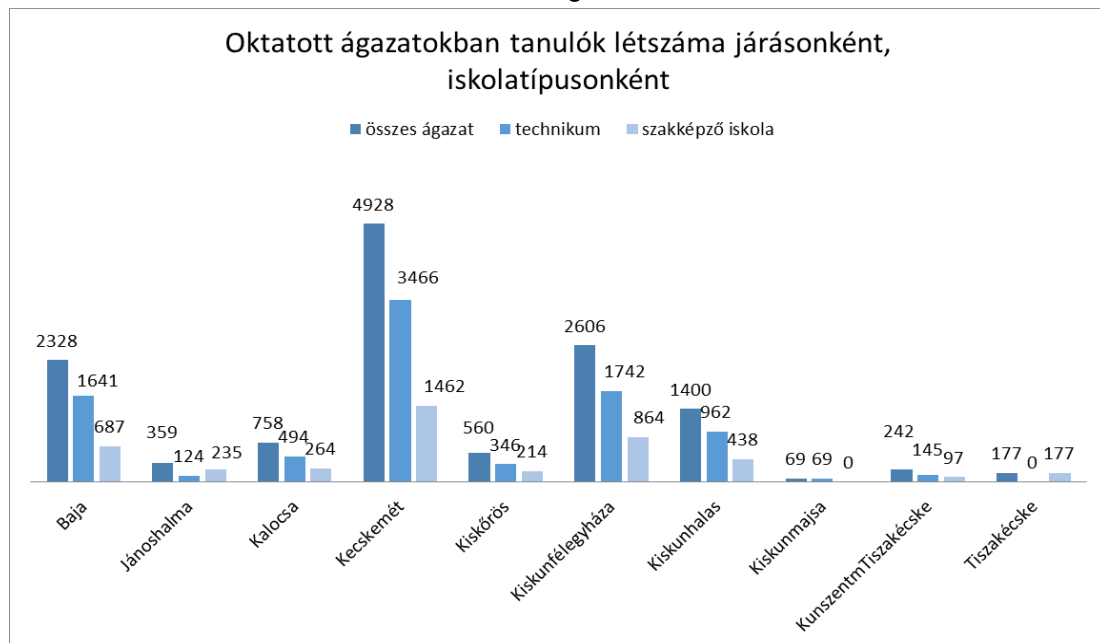
- Specializált gép- és járműgyártás
- Kereskedelem
- Környezetvédelem és vízügy
- Élelmiszeripar
- Elektronika és elektrotechnika
- Építőipar
- Fa- és bútoripar ágazatokban.

Épületgépészet ágazatban a megyében nincs technikumi képzés.

12. diagram

13. diagram

13.sz.táblázat

Oktatott ÁKT és nem ÁKT ágazatok iskolatípusonként járásonként

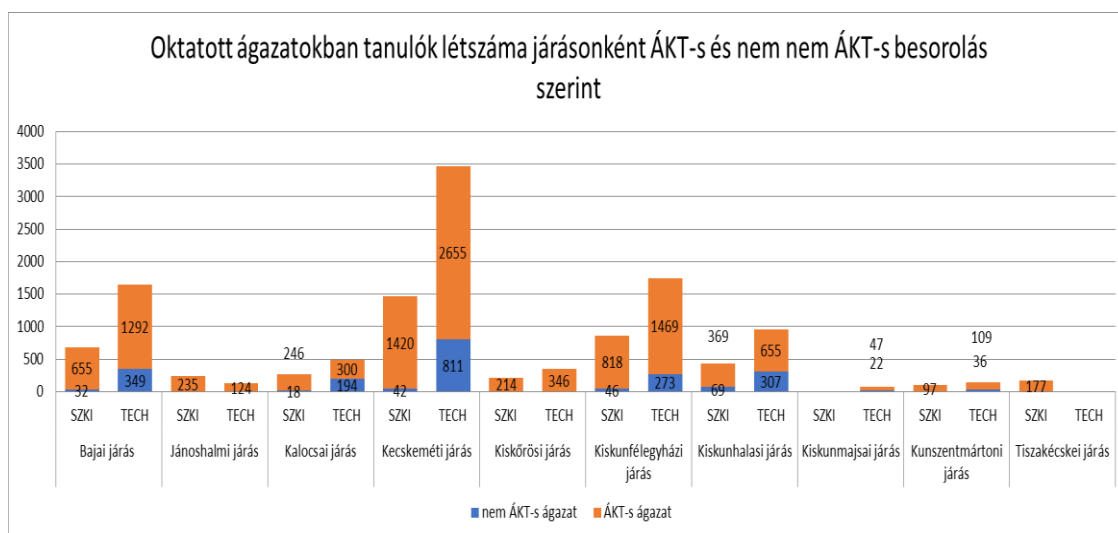
	Bajai járás		Jánoshalmi járás		Kalocsai járás		Kecskeméti járás		Kiskőrösi járás		Kiskunfélegyházi járás		Kiskunhalasi járás		Kiskunmajsai járás		Kunszentmártoni járás		Tiszakécskei járás	
	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH
ÁKT ágazat	9	10	1	1	7	5	11	4	6	5	12	10	9	9	0	2	5	3	4	0
nem ÁKT ágazat	1	3	0	0	1	2	1	15	0	0	1	3	1	3	0	1	0	1	0	0
Össz.	10	13	1	1	8	7	12	19	6	5	13	13	10	12	0	3	5	4	4	0

14. sz. táblázat

ÁKT és nem ÁKT ágazatokban tanulók száma járásonként

	Bajai járás		Jánoshalmi járás		Kalocsai járás		Kecskeméti járás		Kiskőrösi járás		Kiskunfélegyházi járás		Kiskunhalasi járás		Kiskunmajsai járás		Kunszentmártoni járás		Tiszakécskei járás	
	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI	TECH	SZKI
ÁKT ágazat	655	1292	235	124	246	300	1420	2655	214	346	818	1469	369	655	0	47	97	109	177	0
nem ÁKT ágazat	32	349	0	0	18	194	42	811	0	0	46	273	69	307	0	22	0	36	0	0

14. diagram

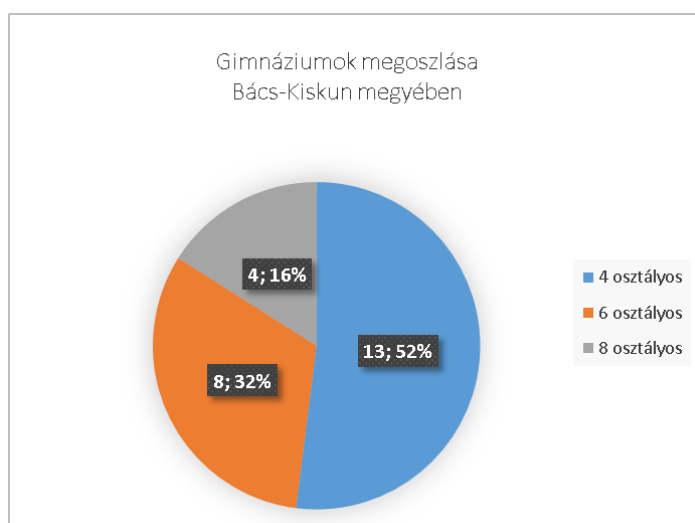
Összegezve: Bács-Kiskun megyében az iskolai rendszerű szakképzésre 40 szakképző intézmény – szakgimnázium, szakközépiskola, szakiskola – működik. 20 intézményben (az iskolák 50%-a) technikai és szakképző iskolai képzés is folyik. Ezek 90%-a állami fenntartású iskola, 1-1 egyházi, illetve kft. fenntartású iskola mellett. 13 szakképző iskolában (az iskolák 32%-a) csak technikai

képzés van. A statisztikai adatok alapján a 15918 fő szakképző intézményben tanuló diák 58%-a technikai, míg 42 %-a szakképző iskolai képzésben vesz részt. A tanulók 85,4%-a állami, 9,6%-a egyházi fenntartású iskolában tanul. Valamennyi állami szakképző iskola a megyeszékhelyen, ill. járási székhelyeken működik. Az ITM fenntartású intézmények a megyében 3 szakképzési centrumba szerveződtek. 23 szakképző intézmény (az iskolák 58%-a) állami fenntartásban van. Ezek közül 19 iskola fenntartója az ITM, 4 iskoláé az AM. A megyében a 24 új ágazat közül 21 ágazatban folyik iskolarendszerű szakképzés. Bányászat és kohászat, Egészségügyi technika és Vegyipar ágazatban nincs képzés a megyében. Az oktatott szakmák 16 olyan ÁKT-s ágazathoz tartoznak. A képzési kínálatból hiányzik a Vegyipar ágazat, amely ágazatban több nagyobb vállalkozás is működik a megyében. A legtöbb járási székhelyen, ill. a megyeszékhelyen oktatott ágazat a Gépészet, Mezőgazdaság és erdészet, Informatika és távközlés, Turizmus és vendéglátás. Ezek valamennyien ÁKT ágazatok. Ebben a 4 ágazatban tanul a diákok 37,8%-a. A legmagasabb tanulólétszámú ágazatok a szakképző iskolákban a Turizmus és vendéglátás, Gépészet, Mezőgazdaság és erdészet, a technikai képzésben a **Gazdálkodás és menedzsment és az Informatika és távközlés.**

2.3 GIMNÁZIUMOK MEGYEI HELYZETE

A statisztikai adatok forrása az Emberi Erőforrások Minisztériuma által megjelentetett Köznevelési statisztikai évkönyv (KIR-STAT 2019)⁸ és a KIFIR Középfokú Információs rendszer.⁹

15. diagram

Bács-Kiskun megyében 26 gimnázium működik. A gimnáziumok 52%-a 4 osztályos, 32%-a 6, 16%-a 8 osztályos.

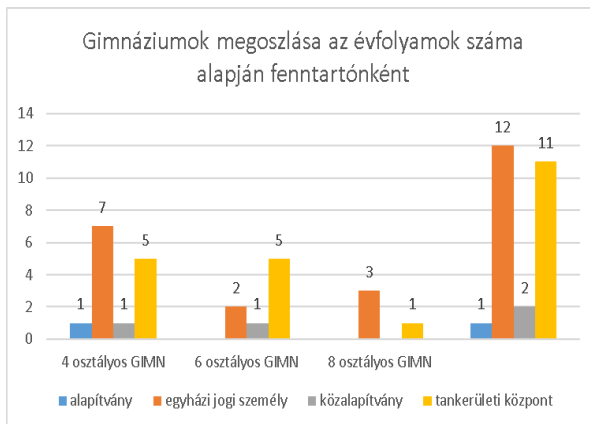
A gimnáziumok többsége (46%) egyházi, 42%-a tankerületi fenntartású. A 4 osztályos gimnáziumok 46 %-a egyházi, 42%-a tankerületi. A 6 osztályos gimnáziumok nagyobb hányada (62%) tankerületi fenntartásban van.

⁸ <https://www.oktatas.hu/kozneveles/kozerdekuadatok>

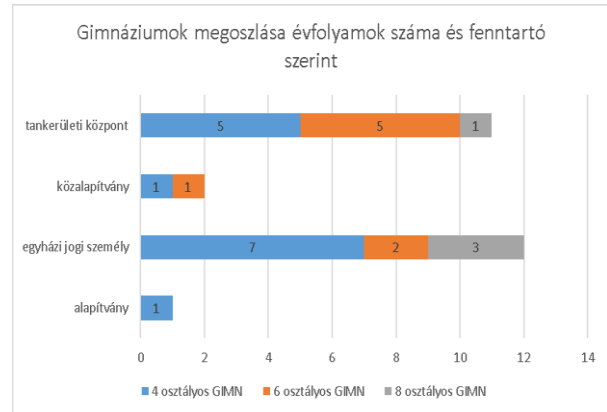
⁹ https://www.oktatas.hu/kozneveles/kozepfoku_felveteli_eljaras/tajekoztato_felvetelizoknek/felveteli_kozepfoku_iskolakban_2019_2020

A gimnáziumoknál igen magas az egyházi fenntartású intézmények számai, jelentős az egyházi fenntartású intézmények között az általános iskola és gimnázium közös intézményformája (6 ilyen intézmény van), amely a gimnáziumi beiskolázást segíti elő.

16. diagram

A 11 járásból egy járásban (Jánoshalma) nincs gimnázium.

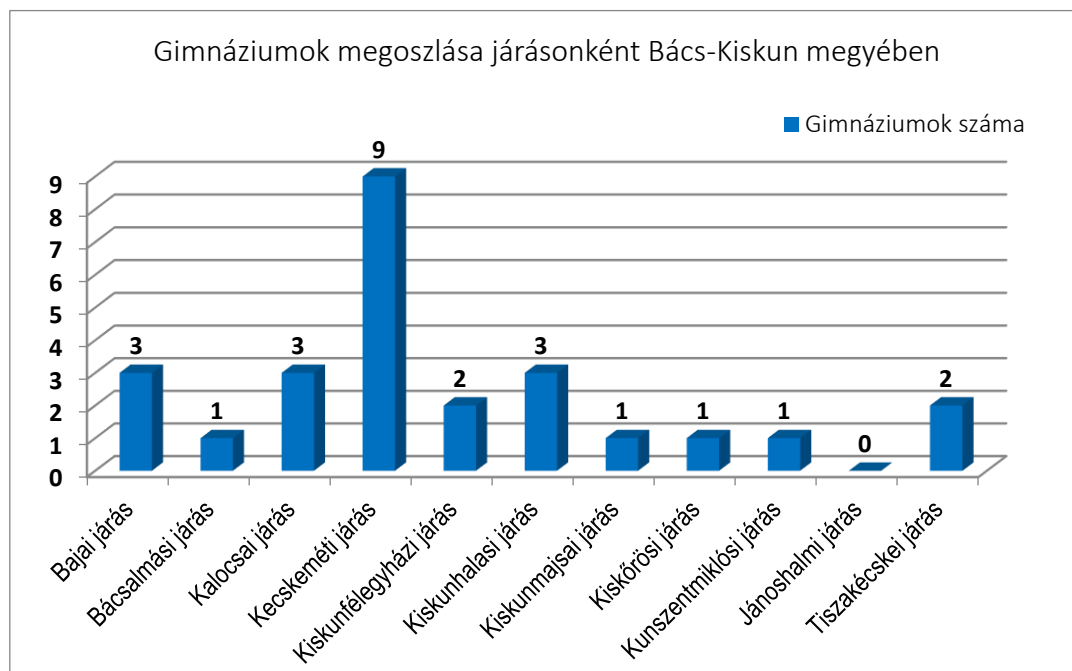

17. diagram

A település arányához mérten Kiskunhalason, Kalocsán és Tiszakécskén magas a gimnáziumok száma. A meglévő 1-1 tankerületi fenntartású gimnázium mellett Kalocsán és Kiskunhalason 2 egyházi fenntartású, Tiszakécskén 1 egyházi fenntartású van.

A négyosztályos gimnáziumok és a 6-8 osztályos gimnáziumok aránya közel 50 %-os. A 6 és a 8 osztályos gimnáziumok gyengíthetik a szakképzésben továbbtanulási szándékot.

18. diagram

Összegezve: Bács-Kiskun megyében 26 gimnázium működik. A gimnáziumok 52%-a 4 osztályos, 32%-a 6, 16%-a 8 osztályos. A gimnáziumok többsége (46%) egyházi, 42%-a tankerületi fenntartású. jelentős az egyházi fenntartású intézmények között az általános iskola és gimnázium közös intézményformája (6 ilyen intézmény van), amely a gimnáziumi beiskolázást segíti elő.

2.4 ISKOLAVÁLASZTÁSI HELYZETKÉP

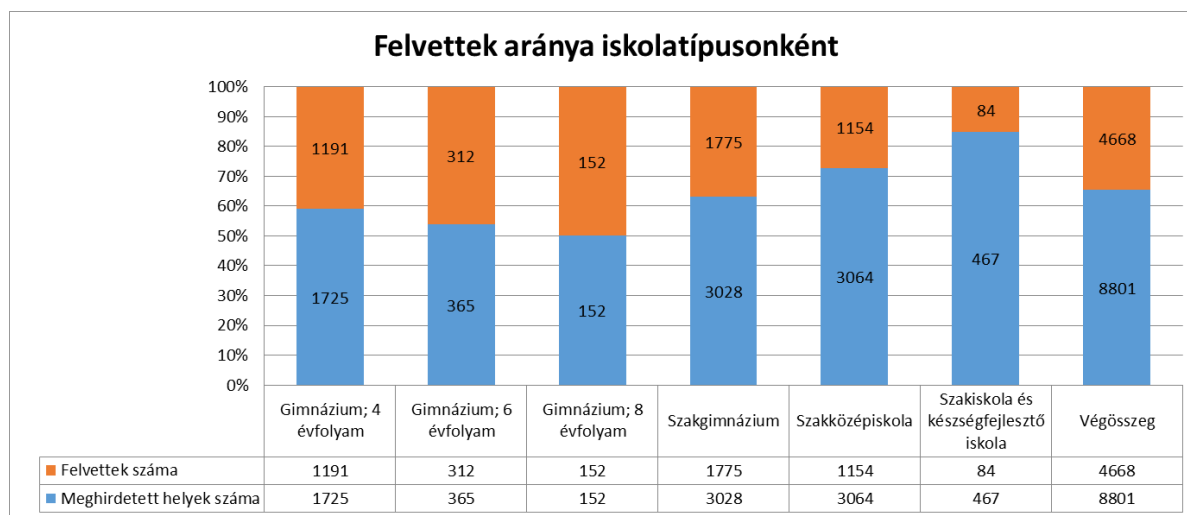
A statisztikai adatok forrása az Emberi Erőforrások Minisztériuma által megjelentetett Köznevelési statisztikai évkönyv (KIR-STAT 2019)¹⁰ és a KIFIR Középfokú Információs rendszer.¹¹

Megyénkben az elmúlt években javult a szakmaválasztási kedv a fiatalok körében, az országos átlaghoz képest is jónak mondhatóak a beiskolázási adatok.

A középiskolák a 4174 tanulóra 8284 férőhelyet hirdettek meg.

Középiskolák meghirdetett helyeinek betöltöttsége Bács-Kiskun megyében:

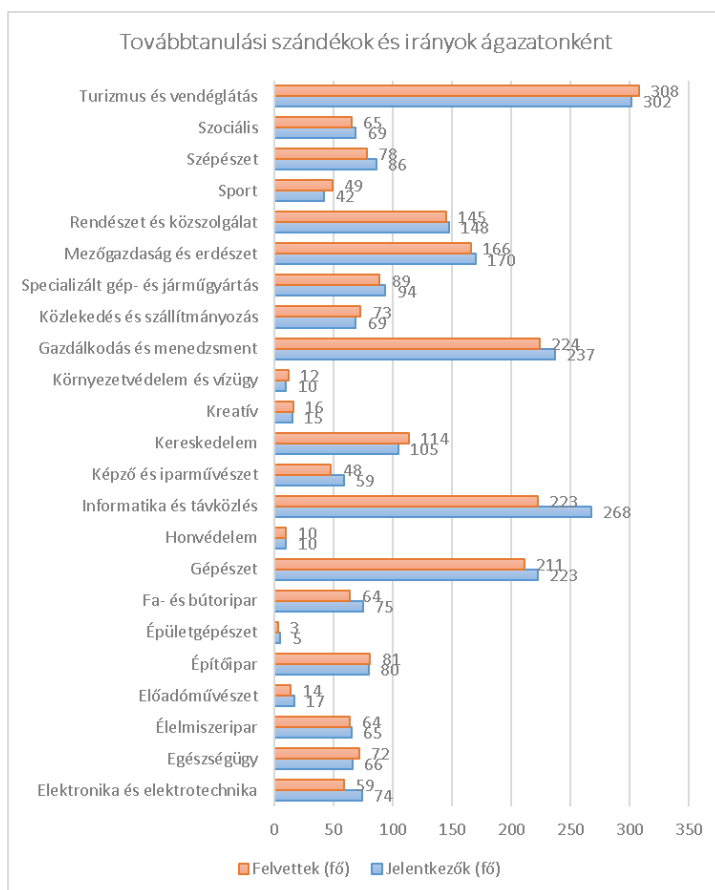
19. diagram

Megállapítható, hogy a megyei középiskolák 53%-os kitöltöttséggel működnek. A meghirdetett helyek száma közel kétszerese a jelentkező 8. évfolyamosok létszámának. Csak a 8 évfolyamos gimnáziumok kitöltöttsége 100%-os. A 6. osztályos gimnáziumok kitöltöttsége 85%, a 4. évfolyamosoké 69%. A technikumok kihasználtsága 58%-os, míg a szakképző iskolák 37%-os kitöltöttségűek.

¹⁰ <https://www.oktatas.hu/kozneveles/kozerdekuadatok>

¹¹ https://www.kir.hu/kir2_kifir

20. diagram

A szomszéd megyékbe átjelentkezés nem jelentős, csupán a diákok 5 %-a jelentkezett. Ezek a diákok is főként speciálisabb intézményekbe pl. erdészeti képzésbe, amely a megyénkben nincs.

A megyében 30 km-es körzetben mindenhol van szakképző intézmény. Kioltó hatás Kecskemét és Kiskunfélegyháza vonatkozásban érzékelhető, a két város 26 km-es távra van egymástól, két külön szakképzési centrumhoz tartoznak és számos képzést párhuzamosan indítanak.

Az egyházi általános iskolák jelentős részében (különösen, akiknek saját gimnáziumuk is van), nem preferált a szakképzésben való tovább tanulás.

Bács-Kiskun megyében a 4202 tanulóból összesen 232 tanuló jelentkezett más megyébe (5%), közülük 196 főt vettek fel (4,6%). Három megye határ menti járást vizsgáltunk meg részletesebben: nyugaton a Kalocsai járást, keleten a Tiszakécskei járást, délen országhatár húzódik északon pedig a Kunszentmiklósi járást.

A Kunszentmiklósi járásból 21 fő jelentkezett más megyében lévő iskolába: szakgimnáziumi képzésbe 5 fő (Szivárvány Baptista Általános Iskola, Gimnázium és Szakképző Iskola Budapesti Gazdasági SZC Teleki Blanka Közgazdasági Szakgimnáziuma, Érdi SZC Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája és Kollégiuma, Budapesti Gépészeti SZC Szily Kálmán Műszaki Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma) 5 fő szakközépiskolai képzésbe (Érdi SZC Kiskunlacházi Szakképző Iskolája, Toldi Miklós Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, Érdi SZC Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája és Kollégiuma). 8 fő gimnáziumba jelentkezett, 2 fő művészeti képzésbe, 1 fő pedig olyan képzésbe, amely egy iskolában folyik.

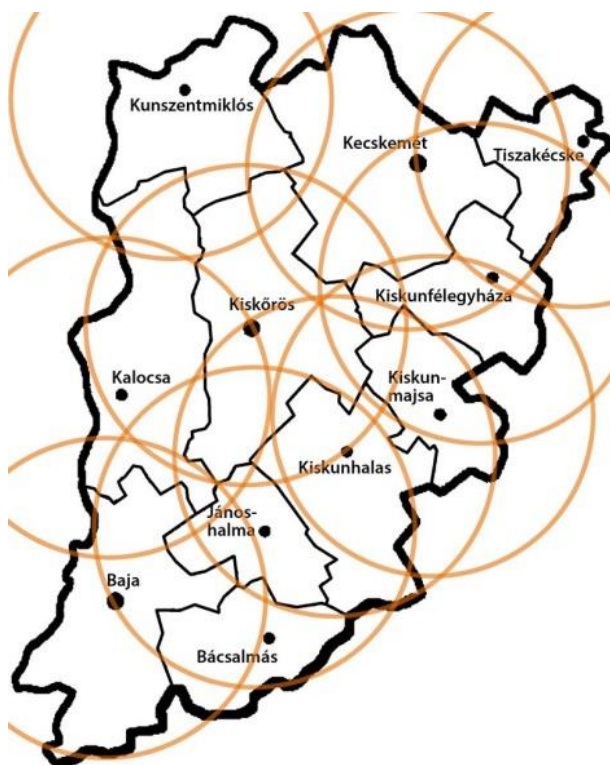
A Kalocsai járásból összesen 14 fő jelentkezett más megyében lévő oktatási intézménybe: 6 fő szakgimnáziumi képzésbe (Budapesti Gazdasági SZC Hunfalvy János Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági és Kereskedelmi Szakgimnáziuma, Szegedi SZC Móravárosi Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Szegedi SZC Vedres István Építőipari Szakgimnáziuma, Érdi SZC Csonka János Műszaki Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Budapesti Gazdasági SZC Szent István Közgazdasági

Szakgimnáziuma és Kollégiuma), 2 fő szakközépiskolai képzésbe (Szegedi SZC Móravárosi Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Bedő Albert Erdészeti Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium), 6 fő gimnáziumba.

A Tiszakécskei járásból 25 fő jelentkezett más megyébe 6 fő szakgimnáziumba (Budapesti Gazdasági SZC Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Bársony István Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, Szolnoki Műszaki SZC Baross Gábor Gépipari, Közlekedési Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma, Szegedi SZC Gábor Dénes Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája), szakközépiskolába 9 fő (Toldi Miklós Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium

Szolnoki Szolgáltatási SZC Sipos Orbán Szakképző Iskolája és Kollégiuma, Bársony István Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, Budapesti Vendéglátóipari és Humán SZC Gundel Károly Szakképző Iskolája, Bedő Albert Erdészeti Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium) gimnáziumba 8 fő, művészeti és speciális képzésbe 2 fő.

Bács-Kiskun megye szakképzés szempontjából lefedettnek tekinthető (a térképen a körök 30 km-es sugarú távolságot jelentenek). A megyeszékhelyen és valamennyi járási székhelyen (kivéve Bácsalmás) található szakképző intézmény. Ugyanakkor csak Kecskeméten, Kiskunfélegyházán, Kiskunhalason, Baján és Kalocsán oktatnak 10-nél több ágazatban. Jánoshalmán csak 1, Kiskunmajsán 3, Tiszakécskén 4 ágazatban van képzés (ÁKT-s és nem ÁKT-s ágazatokat figyelembe véve).

Kunszentmiklós, Kecskemét, Tiszakécske, Kiskörös, Kiskunfélegyháza, Kalocsa, Kiskunmajsza, Kiskunhalas, Jánoshalma, Baja, Bácsalmás

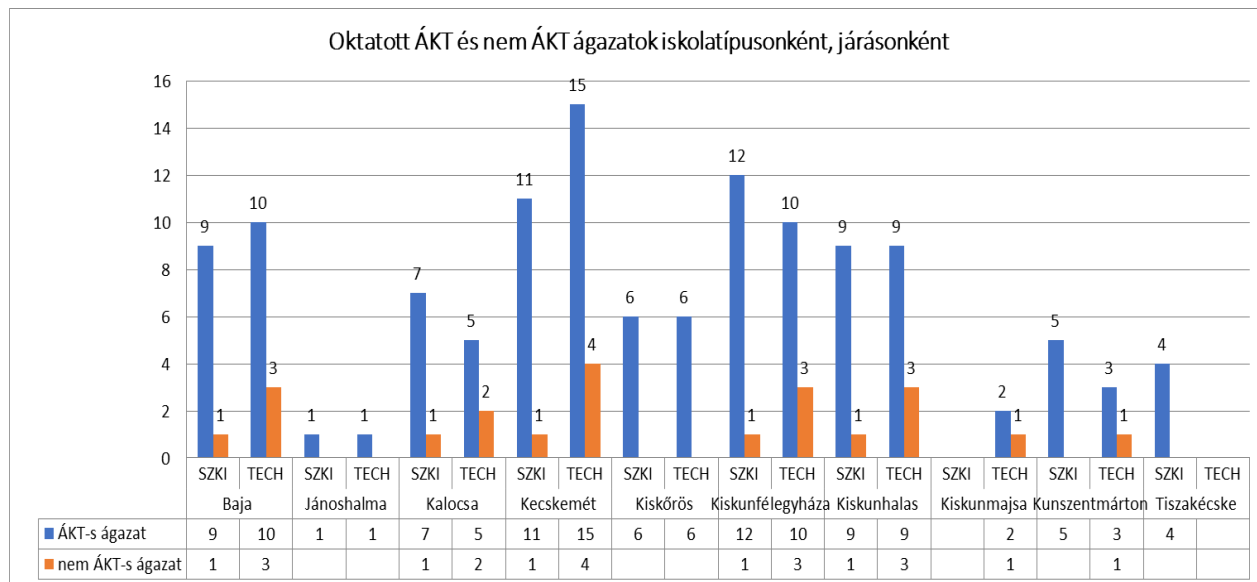
A megyében oktatott ágazatok elérhetőségét (azaz hány járásban oktatnak az adott ágazathoz tartozó szakmát) vizsgálva megállapítható, hogy a járási székhelyek legalább felében képezik az ágazatok 52%-át. Az ÁKT-s ágazatok esetében ugyanez az arány 63%. Jánoshalma, Kunszentmiklós, Kiskunmajsza, Tiszakécske esetében az oktatott ágazatok száma 1-5.

Tiszakécske, Kunszentmiklós, Jánoshalma, Bácsalmás esetében nincs széles választék a szakmát tanulni vágyó tanulók számára. Az okokat vizsgálva megállapítható, hogy ezen

eken a járási székhelyeken a megyében a legalacsonyabb a tanköteles korúak száma, így a középfokú iskolákban (a szakképző intézményekben) tanulók létszáma is alacsony. Az alacsony létszám nem teszi lehetővé színes skálájú szakképzés fenntartását. Kunszentmiklós és Tiszakécske esetében a szomszéd megyék (Pest megye – Kiskunlacháza, Fejér megye – Dunaújváros,

illetve Jász-Nagykun-Szolnok megye – Solnok) hatása kevésbé, de érezhető. A közlekedési lehetőségek miatt a tanulók számára továbbtanulás szempontjából választási lehetőséget jelennek az itteni szakképző iskolák.

21. diagram

Összegezve: Megállapítható, hogy a megyei középiskolák 53%-os kitöltöttséggel működnek. A szomszéd megyébe átjelentkezés nem jelentős, csupán a diákok 5 %-a jelentkezett. Az egyházi általános iskolák jelentős részében (különösen, akiknek saját gimnáziumuk is van), nem preferált a szakképzésben való tovább tanulás. Bács-Kiskun megyében a 4202 tanulóból összesen 232 tanuló jelentkezett más megyébe (5 %), közülük 196 főt vettek fel (4,6 %). Bács-Kiskun megye szakképzés szempontjából lefedettnek tekinthető. A megyében oktatott ágazatok elérhetőségét (azaz hány járásban oktatnak az adott ágazathoz tartozó szakmát) vizsgálva megállapítható, hogy a járási székhelyek legalább felében képezik az ágazatok 52%-át. Tiszakécske, Kunszentmiklós, Jánoshalma, Bácsalmás esetében nincs széles választék a szakmát tanulni vágyó tanulók számára, de ezeken a járási székhelyeken alacsony az iskolaköteles korúak létszáma is.

- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről (Fktv.)
- 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről (Szkt.)
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról 85. § (2)
- 88/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program kötelező adatszolgáltatásairól (6. sz. melléklet – OSAP adatszolgáltatás határideje)

A FELNŐTTKÉPZÉS “ÚJ” SZABÁLYOZÁSA 2020. JANUÁR 1-JÉTŐL HATÁLYOS (A FELNŐTTKÉPZÉSI ÉS A SZAKKÉPZÉSRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYEK ÁTMENETI RENDELKEZÉSEI MONDJÁK KI, HOGY A 2022.12.31-IG TARTÓ ÁTMENETI IDŐSZAKBAN MÉG A “RÉGI” SZABÁLYOZÁSI RENDSZER IS ALKALMAZANDÓ RÉSZBEN).

A FELNŐTTKÉPZÉS „RÉGI”, 2020. JANUÁR 1. ELŐTTI SZABÁLYOZÁSA (A JOGSZABÁLYOK 2019.12.31-I, A 2022.12.31-IG TARTÓ ÁTMENETI IDŐSZAKBAN RÉSZBEN MÉG ALKALMAZANDÓ ÁLLAPOTAI):

- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről (Fktv.)
- 393/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet a felnőttképzési tevékenység folytatásához szükséges engedélyezési eljárásra és követelményrendszerre, a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásának vezetésére, valamint a felnőttképzést folytató intézmények ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról
- 56/2013. (XII. 4.) NGM rendelet a felnőttképzési tevékenység folytatásának engedélyezési eljárása során fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékéről, befizetésének és felhasználásának szabályairól, valamint a felnőttképzést folytató intézmények ellenőrzése során kiszabott bírság befizetésének rendjéről (díjrendelet)
- 58/2013. (XII. 13.) NGM rendelet a felnőttképzési minőségbiztosítási keretrendszerrel, valamint a Felnőttképzési Szakértői Bizottság tagjairól, feladatairól és működésének részletes szabályairól
- 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról 85. § (2)
- 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program kötelező adatszolgáltatásairól (6. sz. melléklet – OSAP adatszolgáltatás határideje)

Csak az “A” képzési körre vonatkozó további jogszabályok

- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről (OKJ)
- 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól
- 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól

- Az engedélyezett szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei (SZVK-k)
- 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről (iskolai rendszerben is oktatható szakképesítésekhez)

Csak a "B" képzési körre vonatkozó további jogszabály

- 59/2013. (XII. 13.) NGM rendelet a felnőttképzési szakmai programkövetelmények nyilvántartásba vételének követelményeiről és eljárási rendjéről, valamint a szakmai végzettség megszerzésének igazolásáról

Csak a "C" képzési körre vonatkozó további jogszabály

- 16/2014. (IV. 4.) NGM rendelet a felnőttképzési nyelvi programkövetelmények nyilvántartásba vételének követelményeiről és eljárási rendjéről, valamint a nyelvi képzés követelményei teljesítésének igazolásáról
- 14/2014. (III. 31.) NGM rendelet a felnőttképzési szakértői és a felnőttképzési program-szakértői tevékenység folytatásának részletes szabályairól

Szavak, kifejezések, analógiák a „régí” és az „új” rendszerben

„RÉGI” RENDSZERBEN	„ÚJ” RENDSZERBEN	MEGJEGYZÉS
Iskolarendszeren kívüli képzés	Felnőttképzők tevékenysége	Hasonló
Engedély	Engedély	Némi hasonlóság, de mást takar
Engedély módosítása	Engedély módosítása	Teljesen mást jelent
Bejelentés	Bejelentés	Teljesen mást jelent
Tanúsítvány	Tanúsítvány	Némi hasonlóság, de mást takar
OKJ	Szakmajegyzék	Csak analógia, nem azonos
SZVK	Képesítési és kimeneti követelmények	Csak analógia, nem azonos
Szakmai képzés („B” képzési kör)	Szakmai képzés	Hasonló
Programkövetelmény	Programkövetelmény	Hasonló
Képzési program	Képzési program	Hasonló
---	Szakmai program	Új
Képzési program minősítése	Képzési program minősítése	Hasonló
Vagyonbiztosíték	Vagyonbiztosíték	Hasonló
Szakmai vezető	Szakmai vezető	Azonos
Felnőttképzési szerződés	Felnőttképzési szerződés	Tartalma hasonló, egyébként az „új” sokkal szélesebb körben
Államilag elismert	Államilag elismert	Tartalma hasonló, egyébként az „új” szélesebb körben
Felnőttképzési szakértő és felnőttképzési programszakértő	Felnőttképzési szakértő	Hasonló, de csak egyféle szakértő lesz és új nyilvántartás

Fontos dátumok

Átmeneti időszak (2020.01.01-2022.12.31)

AZ "ÚJ" FELNŐTTKÉPZÉSI RENDSZER FOKOZATOS BEVEZETÉSE, A "RÉGI" FOKOZATOS KIVEZETÉSE:

- 2020.01.01-től "régi" típusú felnőttképzési engedéllyel NEM rendelkező intézmény már nem kérheti a "régi" típusú felnőttképzési engedély kiadását.
- 2020.01.1-jétől a nyelvi képzések engedély nélkül is ÁFA-mentesek (jelenleg iránymutatásra várunk).
- 2020.07.01-jétől lehet benyújtani a módosított felnőttképzési törvény szerinti "új" bejelentés és "új" engedély megadása iránti kérelmeket.
- 2020.09.01-jétől (az átmeneti időszakban a "régi" rendszer szerint folytatott képzések kivételével) minden iskolarendszeren kívüli képzési tevékenység csak bejelentés vagy engedély alapján végezhető. Ettől az időponttól szabadpiaci képzések már nem folytathatók! Illetve a más jogszabály alapján folytatott – pl. hatósági – képzéseket is be kell jelenteni. Kivétel ez alól csak akkor lehetséges, ha az a bizonyos másik jogszabály ettől eltérően rendelkezik.
- 2020.12.31-ig indíthatóak a régi rendszer szerinti OKJ-s képzések azzal, hogy a szakmai vizsgát 2022.12.31-ig le kell tenni.
- 2022.12.31-ig indíthatók, de eddig be is kell fejezni (vizsgával együtt) a "régi" rendszer szerinti nem OKJ-s engedélyezett képzéseket.
- 2022.12.31-én a "régi" rendszer szerinti felnőttképzési engedélyek érvényüket veszítik.
- 2023.01.01-jétől már csak az "új" rendszer működtethető, képzési tevékenység csak bejelentés, illetve "új" típusú engedély alapján folytatható.

Statisztikai adatok

(az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program kötelező adatszolgáltatásairól szóló 388/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján)

A képzést folytató intézmények száma - 2020. évi adatszolgáltatások alapján

Képzés helyszíne (megye)	Adatok
Komárom-Esztergom	21
Tolna	22
Somogy	24
Veszprém	24

Képzés helyszíne (megye)	Adatok
Heves	27
Jász-Nagykun-Szolnok	27
Nógrád	27
Zala	28
Fejér	32
Baranya	33
Vas	36
Békés	40
Csongrád	45
Bács-Kiskun	56
Borsod-Abaúj-Zemplén	56
Győr-Moson-Sopron	56
Pest	57
Szabolcs-Szatmár-Bereg	68
Hajdú-Bihar	77
Budapest	305
Összesen	1058

A képzést folytató intézmények száma - 2019. évi adatszolgáltatások alapján - gazdálkodási forma szerint

A képzést folytató intézmények száma - 2019. évi adatszolgáltatások alapján - gazdálkodási forma szerint	Bács-Kiskun megye
Betéti társaság (GFO2014)	2
Egyéb szövetség (GFO2014)	0
Egyéni cég (GFO2014)	0

A képzést folytató intézmények száma - 2019. évi adatszolgáltatások alapján - gazdálkodási forma szerint	Bács-Kiskun megye
Európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) (GFO2014)	0
Közkereseti társaság (GFO2014)	0
Szakszervezet (GFO2014)	0
Betéti társaság	4
Egyéb alapítvány	2
Egyéb egyesület	0
Egyéb egyházi szervezet	0
Egyéb köztestület	0
Egyéb munkavállalói érdekképviselő	0
Egyéb piaci termelés	0
Egyéb, jogi személyiségű nonprofit szervezet	1
Egyéb, máshova nem sorolt jogi személyiségű vállalkozás	0
Egyéni (nem piaci) gazdasági tevékenység	0
Egyéni vállalkozó	6
Egyes jogi személyek vállalata (GFO10)	0
Egyesülés (GFO)	0
Egyházi intézmény	1
Erdőbirtokossági társulat	0
Európai részvénytársaság (SE)	0
Helyi önkormányzat	0
Helyi önkormányzati költségvetési szerv	2
Iskola szövetkezet	0
Kamara	1
Korlátolt felelősségű társaság	18

A képzést folytató intézmények száma - 2019. évi adatszolgáltatások alapján - gazdálkodási forma szerint	Bács-Kiskun megye
Közalapítvány	0
Közalapítvány intézménye	2
Közhasznú társaság (GFO10)	0
Közkereseti társaság	0
Központi felügyeleti költségvetési szerv	0
Központi társadalombiztosítási költségvetési szerv	0
Központilag felügyelt költségvetési szerv	8
Köztestületi költségvetési szerv	0
Külföldi székhelyű vállalkozás fióktelepe	0
Nonprofit korlátolt felelősségű társaság	6
Nonprofit részvénytársaság	1
Oktatói munkaközösség (GFO10)	0
Önkéntes kölcsönös biztosító pénztár	0
Részvénytársaság	1
Sportegyesület	0
Sportszövetség, országos sportági szakszövetség	0
Szociális és iskolai szövetkezet	0
Szociális szövetkezet	1
Szövetség (kivéve sportszövetség)	0
Összesen	56

Képzés jellege szerinti megoszlási arány Bács-Kiskun megyében (2019. év)

Képzés jellege	Bács-Kiskun megye	Összesen
okleveles könyvvizsgálói képesítés megszerzésére felkészítő képzés	0	289
bemeneti kompetenciára felkészítő	0	955
szakképesítést megalapozó szakmai alapképzés	24	4088
megváltozott munkaképességűek rehabilitációs képzése	176	361
munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges nem OKJ szakképesítést adó	315	61219
hátrányos helyzetűek felzárkóztató képzése	368	7543
nyelvi képzés	967	62801
elhelyezkedést, vállalkozást segítő képzés	1408	13100
informatikai képzések	1476	132524
szakmai továbbképző	2112	219867
hatósági jellegű (közlekedési, hírközlési és vízügyi ágazat) képesítésre felkészítő képzés	6665	96285
állam által elismert OKJ szakképesítést adó	7071	175931
általános felnőttképzés	18358	271747
Összesen	38940	1046710

A képzés időtartama és a képzést folytató intézmények száma (2020. év)

A képzést folytató intézmények száma - 2020. évi adatszolgáltatások alapján	
Időtartam év	Bács-Kiskun
1 és 1,5 év között	1
1 évnél rövidebb	43
1,5 és 2 év között	0
2 év felett	0

Összesen

44

Sikeres vizsgát tettek száma - 2019. évi adatszolgáltatások alapján

Képzés helyszíne (megye)	Adatok
Baranya	24108
Nógrád	10063
Tolna	10358
Veszprém	11635
Somogy	12486
Heves	12896
Vas	12994
Zala	13859
Komárom-Esztergom	14768
Jász-Nagykun-Szolnok	15189
Békés	17043
Fejér	17799
Csongrád	19401
Győr-Moson-Sopron	22479
Bács-Kiskun	25580
Hajdú-Bihar	35246
Pest	37477
Borsod-Abaúj-Zemplén	41213
Szabolcs-Szatmár-Bereg	44055
Budapest	234108

Összesen	633160
----------	--------

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara felkérésére annak érdekében, hogy képet kapjon a megyei vállalkozások üzleti helyzetéről és kilátásairól, a járvány terjedésének kezeléséről, Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara is részt vett a vállalkozások kérdőíves felmérésében. A veszélyhelyzet fennállása alatt a kamara folyamatosan fogadta a vállalkozói jelzéseket, panaszokat, továbbította a jelzéseket az MKIK felé. A megkeresések döntő többsége mikrovállalkozásoktól érkezett. 48%-ban Szolgáltatás, 23%-ban Kereskedelem ágazatban, illetve Feldolgozóipar, Vendéglátás és Építőipar ágazatokban érkezett még megkeresés. A kérések/javaslatok többsége (53%-a) támogatásra, engedményre, érdekképviselőre vonatkozott, valamint az adminisztrációt (online számla határidő, munkaszerződések módosítása, ellenőrzések halasztása) érintő kérések voltak.

A legjellemzőbb problémák voltak:

- KATA és járulék kedvezményben részesülők körének meghatározása ellentmondásos és gyakran illogikusnak tűnik (a legtöbb panaszt küldő szakmák: kiskereskedelem, fotós, fogtechnikus, kozmetikus, masszőr, gyógytornász, javító szolgáltató, alkotóművész, kézműves, vásáros, reklámtervező stb.)
- A KATA-ás SZJA alanyok közti aránytalan közteher különbség
- A csökkentett munkaidőre szóló bértámogatás nagyon sok cég számára nem megoldás
- A teljes leállásra kényszerülők miatt nem kapnak támogatást a túléléshez veszélyhelyzetben
- Kereskedelemben a nyitvatartási idő korlátozása
- Gyakori probléma a céget érintő jogszabályok értelmezése
- Anyagok és dolgozók határon túlról nem, vagy csak lassan (karanténon keresztül) jutottak el a cégekhez.
- Kiskereskedelmi adó nem csak a multikat sújtja, de a nagyobb magyar tulajdonú cégcsoportokat is, és köztük vannak olyanok is, amelyeknél az értékesítés töredéke csupán a tényleges kiskereskedelem, a bevétel nagyobb része viszonteladóktól származik, mégis az egész bevétel lesz az adó alapja.
- A válság nagy vesztesei az 55 év feletti munkavállalók lehetnek férfiak és nők egyaránt. Az elbocsátásokra szoruló vállalatoknak nehéz döntéseket kellett meghozni. Gazdasági szempontból nagy valószínűséggel a legtöbb vállalat a fiatalabb munkavállalókat tartotta meg többségében.
- Javasolták a korai nyugdíjazás ismételt átgondolását és átmeneti visszaállítását.
- Munkaerőpiaci-támogatások

A humán-járványügyi veszélyhelyzet hatásait enyhítendő **Gazdaságvédelmi Akció-terv** keretében a munkáltatók április 15-től pályázhatnak a kutatási, fejlesztési és innovációs szektor

magasan képzett munkavállalóinak bértámogatásra, április 16-ától pedig csökkentett munkaidős foglalkoztatás bértámogatásra.

2020. május 18. napjától nyújtható be visszavonásig a **munkahelyteremtő bérköltség támogatás** iránt kérelem. A kérelmeket a foglalkoztatást megelőzően a foglalkoztatni kívánt nyilvántartott álláskereső személy lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalhoz kell benyújtani.

Bács-Kiskun megyében a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Foglalkoztatási Alaprészének decentralizált forrásán túl elérhető a Foglalkoztatási Alaprész központi forrásából indított „Közfoglalkoztatásból a versenyszférába” program.

Munkaerő-piaci helyzetkép Bács-Kiskun megyében, 2020. május¹². Bács-Kiskun megyében, a 2020. május havi zárónapon 18.599 fő nyilvántartott álláskereső szerepelt a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat regiszterében, 1.452 fővel (8,5%-kal) többen, mint előző hónapban; az előző év azonos időszakához képest 47,7 százalékos növekedés figyelhető meg a globális méretű humán-járványügyi veszélyhelyzet gazdasági-társadalmi hatására.

Előző hónaphoz viszonyítva az álláskeresési ellátásra jogosultak (14,7%-os növekedés), a diplomások (11,9%) és a nők (9,2%) számában tapasztaltunk az átlagosnál (8,5%) nagyobb mértékű növekedést. A beáramlás enyhült 2020. április hónaphoz viszonyítva. A Bács-Kiskun megyében megvalósuló **GINOP-6.1.7-17 projekt** „Munkahelyi képzések támogatása mikro-, kis- és középvállalatok és nagyvállalatok munkavállalói számára indított képzések szakmai támogató programja” tapasztalatai lapján a szakképzés nem tudja biztosítani a kellő mennyiségű szakembert. A vállalkozások ezért a hiányszakmákra már alkalmazásban álló dolgozókat képeznek át, amely a munkavállaló és a munkáltató érdekeit is szolgálja. Leginkább a mikro- és kisvállalkozások azok, akik a saját erőforrásaikat meghaladva már mindent mozgósítottak, munkavállalóikat lehetőségeikhez mérten képeztetik, de az elvándorlások okozta problémák, áthidalhatatlan akadályt képeznek.

A vállalkozások jelentős részénél a fluktuáció miatt folyamatos az új emberek toborzása. Az új emberek kiválasztásának fő szempontja a szakmai felkészültség, ugyanakkor ez a kritérium a legnehezebb. Ha célcsoport toborzása álláshirdetés útján történik, az oktatási rendszerből kikerülő már szakképzett vagy tanuló státuszú új munkavállaló esetében a további képzések elengedhetetlenek. Ennek oka, hogy az elméleti tudással rendelkező munkavállalót a gyakorlati tudás, tapasztalat teljes hiánya még kevésbé teszi alkalmassá az azonnali munkakezdésre (nem beszélve a munkája hatékonyságáról).

A közeljövő ideális munkavállalójának és munkáltatójának digitálisan naprakésznek kell lennie, hogy a munkatársak a legújabb technológiákat munkaszervezési célokra használják. A

¹² Munkaerő-piaci helyzetkép Bács-Kiskun megyében, 2020. május; BÁCS-KISKUN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály;
http://bacs-kiskun.munka.hu/engine.aspx?page=bacs_statistika_munkaeropiaci_tajekoztato

Home Office-t bele kell illeszteni a gyakorlatba úgy, ahogy - a már említett változások miatt - a folyamatos tréningek lehetőségét is.

A munkáltatók, munkavállalójuk oktatásával kapcsolatos magatartása, motiváltsága változik attól függően, hogy milyen képzésről van szó. ezek, az alábbi területekre koncentrálnak:

- kötelezően megvalósítandó képzéseket jellemzően saját forrásból valósítják meg,
- a szaktudás bővítésére irányuló képzésekhez - minden támogató forrást igyekeznek feltárni a vállalkozások - jellemzően egyéb forrásból,
- ha nincs szaktudása a munkavállalónak - a cél minél gyorsabban munkába állítani a munkavállalót. jellemzően saját forrásból történik a képzés,
- fejlesztéshez, bővítéshez kapcsolható képzés - részben saját forrás, részben külső segítség igénybevételével,
- karrierépítés: leginkább a munkavállaló kezdeményezi - melyet jellemzően a munkavállaló saját maga finanszíroz meg.

A pályázati forrást sok esetben elérhetetlennek tartják vagy az adminisztrációs túlterheltség miatt nem is keresik a lehetőséget. Önerőből kizárólag azokat a képzéseket valósítják meg, melyek közvetlenül hozzájárulnak a mindennapok folyamatos működéséhez. Nagyon ritka az a vállalkozás, ügyvezető, aki előre tervez emberi erőforrással még akkor is, ha az eszközpark ezt megkívánná.

Az **EFOP-1.2.9-17 program** keretében megvalósuló **Család és KarrierPONT** projekt célja Bács-Kiskun megye déli részén élő nők munkaerő-piaci helyzetének javítása és a rugalmas foglalkoztatás megismertetése, elterjesztése, továbbá a vállalkozások lehetőségeinek növelése a cégek és munkavállalók igényeinek összehangolásával. A projekt munkatársai kérdőíves felmérést végeztek a munkáltatók körében a járványhelyzet idején alkalmazott atipikus foglalkoztatás tapasztalatairól. A megkérdezett vállalkozások (48 válaszadó) jelentős része élt az atipikus foglalkoztatás lehetőségével.

A tapasztalatok:

- otthoni munkavégzés (home office) bevezetése, a válaszadók $\frac{3}{4}$ része alkalmazta
- az összes válaszadó 1/5-énél a home office-ban dolgozók aránya elérte a 90%-ot
- voltak olyan vállalkozások is, ahol a munkavállalók 100%-a otthonról dolgozott (leginkább a Szolgáltatások ágazatban)
- jellemzően 7-8 hetet, vagy ennél hosszabb időt dolgoztak otthonról a munkavállalók (általában azokban a munkakörökben, ahol ez lehetséges volt)
- volt, ahol részmunkaidős foglalkoztatást, munkaidőkeretet vezettek be, vagy a meglévő munkaidőkeret elszámolási időszakát hosszabbították meg ebben az időszakban
- volt, ahol a munkaidőt térben és időben megosztva („A” és „B” csoportok felváltva tartózkodtak a munkahelyen) próbálták a járványveszélyt csökkenteni

- bár az otthoni munkavégzés a szokványostól eltérő feltételek („extrakihívások”: gyerekek tanítása, felügyelete) mellett zajlott, a munkáltatók nagy része azt nyilatkozta, hogy az otthonról dolgozó munkatársak teljesítménye a járvány idején nem romlott. Volt, aki a teljesítmény javulásáról számolt be.
- a munkaszervezésben nehézséget jelentett a munkáltatók számára az infrastruktúra szinte azonnali kialakítása, biztosítása (új eszközök, szoftverek beszerzése)
- az információáramlás akadozása nehezítette a munkát, a munkatársak közötti együttműködést; meg kellett találni a leghatékonyabb információs csatornákat.
- a vezetőknek is alkalmazkodni kellett a feladatok kiadása, bekérése, ellenőrzése, a teljesítmények értékelése terén

Az új helyzetben tapasztalt előnyök, pozitív hozadékok:

- utazási költség és rezsiköltség csökkenése,
- a munkavállalók közötti „súrlódások” csökkenése,
- új nézőpontból szemlélik a cégüket,
- a munkatársak új kompetenciái, képességei kerültek felszínre,
- az otthoni csend, nyugalom elmélyültebb munkavégzést tett lehetővé,
- annak felismerése, hogy bizonyos munkakörök ellátáshoz nem szükséges a mindennapos irodai/munkahelyi jelenlét,
- a tapasztalatok alapján újraszervezhetővé válik a foglalkoztatás és akár a munkafolyamatok is, amelynek köszönhetően hatékonyabbá válhat a szervezet, a vállalkozás.

A munkáltatók igyekeztek megtartani a munkatársakat. Abban az esetben került sor létszámcsökkentésre, vagy munkaidőcsökkentésre, ha a vállalkozás tevékenységének szünetelnie kellett.

4.1 GÉPÉSZET ÁGAZAT

Több vállalkozás esetében hosszabb-rövidebb időre le kellett állni a termeléssel, vagy csökkentett termeléssel működött a vállalkozás. Voltak vállalkozások, ahol a biztonsági előírások betartásával, a biztonsági intézkedések bevezetésével biztosításával megteremtették a folyamatos munkavégzés feltételét. Érezhetően lassultak a logisztikai folyamatok, de nem álltak le. Ebben az ágazatban több vállalkozásnál, nagyvállalatoknál éltek az atipikus foglalkoztatás több módjával, igyekeztek a dolgozókat „megtartani”: részmunkaidős foglalkoztatás (pl. 4 vagy 6 órában), távmunka vagy home office (pl. otthonról, irodán kívüli más helyszínről), heti vagy havi munkaidőkeret betartásával (pl. heti 40 órás és nem napi 8 órás munkaidőkeret), törzsidő, peremidő meghatározásával (pl. 10-15 óráig kötelező munkahelyi jelenlét, munkaidő többi része rugalmasan alakítható), csúsztható munkavégzés (lehetőség

arra, hogy élethelyzettől függően a beérkezés pl. 7-10 óra között tetszőlegesen, a befejezés ehhez igazítva történjen). A szellemi, adminisztratív, K+F mérnöki munkakörökben volt lehetőség atipikus foglalkoztatásra. Emellett több vállalkozás is az alkalmazotti létszám csökkenésére kényszerült.

4.2 SPECIALIZÁLT GÉP- ÉS JÁRMŰGYÁRTÁS ÁGAZAT

Az ágazathoz tartozó autógyárban rövid gyárbezárásra került sor a beszállítói láncok megszakadása és a munkavállalók egészségének megőrzése érdekében. A járvány elleni küzdelem új technikai megoldásokat követel meg. Töreksenek a dolgozók munkahelyének megőrzésére. Képzésekkel, tréningekkel munkarend módosításával, munkafolyamatok átgondolásával töreksenek a biztonságra. A munkahelyek megőrzése érdekében munkaidő csökkenéssel, az éves munkaidőkereten belüli munkaóra áthelyezéssel éltek. A járvány előtti mennyiségi munkaerő-hiány csökkent.

A járvánnyal kapcsolatos korlátozások nem érintették a járműfenntartó vállalkozásokat. Az autószerzők a járvány alatt is működtek, de szigorú biztonsági intézkedéseket kellett bevezetniük. Az ügyfelek száma sok helyen nagyon visszaesett. Több vállalkozásnál a megrendelések csökkenése miatt el kellett bocsátani alkalmazottakat. A teljes bezárást nem engedheték meg maguknak, igyekeztek túlélni ezt az időszakot. Az alkalmazottak szabadságra mentek, a műhelyberendezéseket tartják karban. Ebben az időszakban némi előnyt jelent, hogy sokkal rövidebb határidőkkel tudják elvállalni a munkákat.

4.3 KERESKEDELEM ÁGAZAT

A világjárvány mindennapokra gyakorolt hatásai jelentősen befolyásolják a fogyasztói szokásokat. A korlátozások eredményeképp számottevően növekedett e-kereskedelem piaci részesedése, megváltoztak a fogyasztói preferenciák és a költségek hajlandóság. A pandémia első, jelentős hatásaként 2020 márciusában megjelent a pánikvásárlás, amely során tartós élelmiszereket, sütőeszközöket és egyéb fogyasztási cikket halmoztak fel a fogyasztók. A hirtelen keresletnövekedés azonban nem vezetett tartós fogyasztói magatartás változáshoz, a vásárlók hamar realizálták, hogy a megváltozott gazdasági környezet ellenére az élelmiszerellátás folyamatos. A kijárási korlátozás és a vásárok elmaradása súlyosan érintette a ruha, cipő, bútor, virág eladást és a vásároló tevékenységet. Hosszabb távon várható hatások: több raktárhelyre, hűtőházi kapacitásra lesz szükség; egyre nagyobb lesz a kereslet az ipari ingatlanok iránt; boltbezárások számának növekedése; bevásárlóközpontok üresedése; kihasználatlan irodák; alacsonyabb bérleti díjak. A munkavállalók jelentős része tapasztalt a munkahelyén változást. Rugalmas megoldásokat kellett találni, ami figyelembe vette a dolgozók igényeit, minimalizálta az egészségügyi kockázatokat és jól szolgálta a munkavégzést

hatékonyságát és minőségét is. A leggyorsabban indult el a kiesett munkaerő pótlása a raktározás és a logisztikai területen, valamint az online kereskedelemben. A kiskereskedelem jelentős része egyelőre ellenállt a járvány hatásainak, szemben más gazdasági ágazatokkal – ugyanakkor a kiskereskedelem specifikumait figyelembe véve az minden változásra élesen reagál.

4.4 ÉPÍTŐIPAR ÁGAZAT

Az építőipari vállalkozások kevésbé érzékelték a járvány hatásait. Nem voltak jelentősek a megrendelés visszaesések, vagy ha visszaesett is a termelés/szolgáltatás volumene, a kapacitásaik nagy részét ki tudták használni. Az ágazatot a leállások nem sújtották. Nagyobb gondot jelentett a külföldi alkalmazottak hiánya. A járványhelyzet, az országok bezárása miatt egész brigádot tértek haza, és így sok esetben munkaerőhiány jelentkezett. Jellemzően a megrendelői és a beszállítói körökben voltak elakadások a járvány miatt, amelyek nehezítették, negatívan befolyásolták a működést.

További gondot jelent az építőanyagárak emelkedése, illetve az exportból származó egyes építőanyagok akadozó utánpótlása.

A vállalkozók a későbbiekben számítanak a lakossági beruházások, megrendelések csökkenésével.

4.5 TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS ÁGAZAT

A járvány által egyik legsúlyosabban érintett az ágazat. Sok vendéglátóhely szinte azonnal bezárt, teljes leállásra kényszerült, elbocsátotta alkalmazottait. Voltak vállalkozások, akik kiszállításra álltak át, illetve a munkabér csökkentéssel próbálták minél több munkahelyet megtartani. A rendezvények elmaradása, a turizmus visszaesése miatt a pénzügyi tartalékaik vészesen lecsökkentek. A közösségi távolságtartás bevezetése azt jelenti, hogy a korábbi kapacitásuk ötven-hetven százalékával működnek, ami sok esetben azt jelenteti, hogy nem tudnak nyereséget termelni. A vállalkozásoknak át kell értékelniük, alakítaniuk a működésüket.